

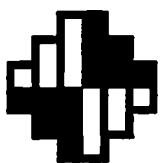
Kansantalouden tilinpito National Accounts

HELSINKI 1982

Kari Ritvanen

**Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt kansantalouden
tilinpidossa**

Non-profit Institutions in National Accounts

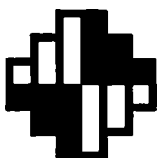
**Tilastokeskus
Statistikcentralen
Central Statistical Office of Finland**

Kansantalouden tilinpito National Accounts

Kari Ritvanen

Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt
kansantalouden tilinpidossa

Non-profit Institutions
in National Accounts

Tilastokeskus
Statistikcentralen
Central Statistical Office of Finland

ISSN 0355-2071
ISBN 951-46-6284-9

Helsinki 1982. Valtion painatuskeskus

ALKUSANAT

Tilastokeskuksessa on vuonna 1979 saatu päätökseen kansantalouden tilinpidon uudistus. Ensimmäistä kertaa Suomessa laadittiin erillisinä voittoa tavoittelemattoman toiminnan ja voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen tilinpitoestimaattit. Tässä julkaisussa kuvataan sektorin määritelmiä, luokituksia, laadintamenetelmiä ja keskeisiä lähdeaineistoja. Liitteenä ovat tärkeimmät aikasarjat vuosilta 1960 - 1980.

Oheinen menetelmäjulkaisu kuuluu sarjaan, jossa kuvataan uudistetun tilinpidon laadintamenetelmiä. Voittoa tavoittelemattoman sektorin laadintamenetelmät ovat suunnitelleet yliaktuaarit Heikki Sourama ja Kari Ritvanen, joista jälkimmäinen on myös vastannut julkaisun tekstin kirjoittamisesta ja tilien laatimisesta vuosilta 1960 - 1978. Vuoden 1979 lopullisten ja 1980 ennakkollisten tilien laatimisesta on vastannut yliaktuaari Olli Savela.

Helsingissä helmikuussa 1982

Olavi E. Niitamo

Aarre Sahavirta

SISÄLLYSLUETTELO	SIVU
1. JOHDANTO	1
2. VOITTOA TAVOITTELEMATON SEKTORI KANSANTALouden TILINPIDOSSA	
2.1. Kansantalouden tilinpidon perusjako	2
2.2. Voittoa tavoittelematon toiminta funktionaalisessa sektoriluokituksessa	3
2.3. Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt institutionaalisessa sektoriluokituksessa	5
2.4. Toimialaluokitus	6
2.5. Tehtäväluokitus	7
2.6. Tilastoyksikkö eri luokituksissa	7
2.7. Eräitä rajauksia	
2.7.1. Yrityksiin kuuluvat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	8
2.7.2. Liiketoiminnan erottaminen yrittäjätoimintaan	8
2.7.3. Raja kotitalouksiin	9
3. LASKENTAMENETELMÄ	
3.1. Tason määräytyminen	9
3.2. Laskennan kulku	11
4. FUNKTIONAALINEN TILINPITO	
4.1. Tuotantotili	
4.1.1. Tuotantotilin rakenne	11
4.1.2. Tuotantotilin taloustoimet	12
4.1.3. Tuotantotili kiinteisiin hintoihin	14
4.2. Kiinteän pääoman bruttomuodostus	15
4.3. Työllisyys	17

SISÄLLYSLUETTELO (jatk.)	SIVU
4.4. Toimialat ja lähdeaineisto	17
4.4.1. Julkinen hallinto	19
4.4.2. Opetus ja tutkimus	19
4.4.3. Lääkintä- ja eläinlääkintäpalvelut	21
4.4.4. Sosiaalihuolto	22
4.4.5. Järjestö-, aatteellinen, virkistys- ja kulttuuripalvelutoiminta	22
5. INSTITUTIONAALINEN TILINPITO	
5.1. Institutionaalisen tilinpidon rakenne	26
5.2. Asuntoyhteisöjen vaikutus vuosijulkaisun lukuihin	27
5.3. Tulo- ja tulonkäyttötili	
5.3.1. Tulot	29
5.3.2. Tulonkäyttö	33
5.4. Varallisuuden muodostuksen ja sen rahoituksen tili	
5.4.1. Varallisuuden bruttomuodostuksen rahoitus	35
5.4.2. Varallisuuden bruttomuodostus	36
6. AIKASARJA 1960 - 1974	
6.1. Funktionaalinen tilinpito	37
6.2. Institutionaalinen tilinpito	40
7. LASKELMIEN LUOTETTAVUUS JA KEHITTÄMINEN	
7.1. Luotettavuuden arviointi	43
7.2. Laskelmien kehittäminen	45
8. ERÄITÄ KEHITYSPIIRTEITÄ 1960 - 1980	46
9. ENGLISH SUMMARY	48
10. LIITETAULUKOT	51

1. JOHDANTO

Uudistettu kansantalouden tilinpito pohjautuu YK:n suositukseen vuodelta 1968¹⁾. Tilastokeskus on julkaissut uudistettua tilinpitoa, sen rakennetta, määritelmiä ja luokituksia käsittelevän tutkimuksen²⁾.

Käsillä olevassa julkaisussa selostetaan voittoa tavoittelemattoman toiminnan ja voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen tilinpitoestimaattien laadintamenetelmiä sekä esitetään liitteenä tärkeimmät aikasarjat vuosilta 1960 - 1980.

Ensimmäistä kertaa on nyt laadittu voittoa tavoittelemattoman toiminnan ja voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen tilinpitoestimaatit. Vanhassa tilinpidossa sisältyi eräitä voittoa tavoittelemattoman toiminnan yksiköjä yksityisten palvelusten laskelmiin. Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt oli vanhassa tilinpidossa yhdistetty pääasiassa kotitalouksiin. Kuvaus vanhoista laskelmista on esitetty vanhan tilinpidon menetelmä-julkaisussa³⁾.

Tässä julkaisussa käsitellään funktionaalisten ja institutionaalisten tilinpitoestimaattien laatimista lukuunottamatta pääoman rahoitustilin alaosan eli rahoitusvarojen ja velkojen nettohankinnan tilin estimaatteja, joiden laatimisesta ilmestyy myöhemmin oma julkaisu.

Uudistetun tilinpidon vuosijulkaisuissa on voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen institutionaalisiin tilinpitoestimaatteihin yhdistetty asuntoyhteisöjen toiminta. Tämän julkaisun teksti- ja liitetaulukkoissa on tilinpitoestimaatit esitetty ilman asuntoyhteisöjä.

SNA:n luokitus-suosituksesta poiketen on voittoa tavoittelemattomaan toimintaan sisällytetty yksityisen voittoa tavoittelemattoman toiminnan ohella myös 'muut julkisyhteisöt' -sektori, joka suosituksen mukaan olisi luettava julkisyhteisöihin.

1) United Nations: A System of National Accounts, Studies in Methods. Series F, No 2, Rev. 3, New York 1968. (SNA)

2) Heikki Sourama - Olli Saariaho: Kansantalouden tilinpito. Rakenne, määritelmät ja luokitukset. Tilastokeskus, Tutkimuksia N:o 63, Helsinki 1980.

3) Grönlund, Paavo - Niitamo, O. E.: Suomen kansantalouden tilinpito vuosina 1948-1964, käsitteet ja menetelmät. Tilastollisen päätoimiston monistettuja tutkimuksia N:o 5, Helsinki 1968.

Voittoa tavoittelemattoman toiminnan osuus koko kansantaloudesta on suhteellisen vaatimaton, esimerkiksi työllisyydellä mitattuna vain 1,8 %. Toiminta on kuitenkin saamassa yhä enemmän mielenkiintoa osakseen yhteiskuntapolitiikan painopisteen siirtyessä ihmisen vapaa-ajan ja vaikutusmahdollisuuksien tutkimiseen.

2. VOITTOA TAVOITTELEMATON SEKTORI KANSANTALOUDEEN TILINPIDOSSA

2.1. Kansantalouden tilinpidon perusjako

Kansantalouden tilinpidon perusjakona on funktionaalisen ja institutionaalisen tilinpidon erottaminen. Funktionaalisen tilinpidon kuvauskohteena ovat hyödykkeiden tuotanto ja niiden kysyntä. Institutionaalinen tilinpito kuvaa tuloja ja tulojen jakoa sekä varallisuuden muodostusta ja sen rahoitusta.

Institutionaalisen tilinpidon yksikköjä ovat esimerkiksi yritys, säätiö tai valtion budjettitalous. Institutionaaliset yksiköt päättävät tulojen jaosta ja rahoituksesta. Funktionaalisisessa tilinpidossa nämä yksiköt jaetaan edelleen toimipaikkoihin niiden toiminnan luonteen ja tarkoituksen mukaan.

Funktionaalisen tilinpidon sektorit kansantalouden tilinpidossa ovat

1. Yrittäjätoiminta
2. Julkinen toiminta
3. Voittoa tavoittelematon toiminta
4. Kotitalouspalvelutoiminta

Kunkin funktionaalisen sektorin sisällä toimintaa tarkastellaan toimialoittain. Toimiala määräytyy tuotettujen tavaroiden ja palvelusten perusteella.

Institutionaalisen tilinpidon sektorit ovat

1. Yritykset
2. Rahoituslaitokset
3. Julkisyhteisöt
 - 3.1. Valtio
 - 3.2. Kunnat ja kuntainliitot
 - 3.3. Sosiaaliturvarahastot
4. Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt
5. Kotitaloudet
6. Ulkomaat

Funktionaalisisessa tilinpidossa kuvataan tuotantoa, kulutusta ja pääomanmuodostusta. Tulo- ja tulonkäyttötileillä ja pääoman rahoitustileillä on vallalla institutionaalinen näkökulma.

2.2. Voittoa tavoittelematon toiminta funktionaalisisessa sektoriluokituksessa

Voittoa tavoittelematon toiminta on kansantalouden tilinpidossa yhdistetty kahdesta SNA:n määrittlemästä funktionaalisisesta sektorista, 'muista julkisyhteisöistä' ja 'yksityisestä voittoa tavoittelemattomasta toiminnasta'. Ratkaisun perustelut jäljempänä.

Muut julkisyhteisöt

SNA:n määritelmän mukaan muut julkiseen toimintaan luettavat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt ovat järjestöjä, jotka pääasiallisesti palvelevat kotitalouksia tai yrityksiä ja joita kokonaan tai pääasiassa rahoittavat ja valvovat julkisyhteisöt.

Rahoitus saattaa osittain koostua lahjoituksista, jäsenmaksuista sekä tavaroista ja palveluksista saaduista maksuista. Pääosa käyttökustannuksista rahoitetaan joka tapauksessa julkisyhteisöjen avustuksilla.

Valvonta käsittää yhteisöjen toimintapolitiikan, kehittämisen sekä usein myös yksityiskohtaisen toimintastandardien määrittelyn. Valvontaa voidaan harjoittaa organisointia ja johtamista koskevilla määräyksillä, yhteisöjen toimihenkilöiden valinnalla tai muilla vastaavilla keinoilla.

Julkisten viranomaisten osallistumisen yhteisöjen rahoitukseen ja valvontaan tulee olla niin intensiivistä, että on selvää, että yhteisöt ovat julkisen vallan välineitä. SNA:n mukaan on varsin tavallista, että julkisyhteisöt ovat itse olleet perustamassa ja organisoimassa yhteisöjä.

Yksityinen voittoa tavoittelematon toiminta

SNA:n määritelmässä korostetaan yksityisen voittoa tavoittelemattoman toiminnan luonnetta yksityisten henkilöiden vapaaehtoisina yhteenliittyminä. Yksiköt huolehtivat tehtävistä, joita julkinen toiminta ei tavallisesti ota suorittaakseen. Esimerkkeinä SNA mainitsee ammattiyhdistykset, tieteelliset seurat, poliittiset puolueet, veljeskillat ja hyväntekeväisyysjärjestöt. Nämä yksiköt tarjoavat kotitalouksille opetus-, terveydenhoito-, uskonnollisia, virkistys- ja muita hyvinvointipalveluksia.

Vaikka toiminnasta saatetaan periä kotitalouksilta korvauksia, ne eivät tavallisesti peitä tuotantokustannuksia. Toiminnan rahoitus tapahtuukin pääasiassa jäsenmaksuilla, lahjoituksilla, omaisuustuloilla sekä myös julkisyhteisöjen avustuksilla.

Valvonta edellyttää SNA:n mielestä, että yhteisön perustanut yksityisten henkilöiden vapaaehtoinen yhteenliittymä määrittelee yhteisön toimintapolitiikan ja valitsee yhteisön johdon tai toimihenkilöt.

Suomen sovellutus - voittoa tavoittelematon toiminta

Kansantalouden tilinpitouudistuksessa päätettiin yhdistää muut julkisyhteisöt ja yksityinen voittoa tavoittelematon toiminta funktionaalissa sektoriluokituksessa voittoa tavoittelemattomaksi toiminnaksi. Ratkaisuun oli kaksikin syytä.

1) Rajankäynti yksityisen ja julkisen voittoa tavoittelemattoman toiminnan välillä olisi ollut perin hankalaa. Mikä olisi rahoituskriteeriä käytettäessä alaraja julkisyhteisöjen rahoitusosuudelle? Miten valvontakriteeriä olisi rajatapauksissa tulkittava? Rajankäynnin vaatimiin laajoihin lisäselvityksiin ei ollut uudistusvaiheessa käytettävissä resursseja.

2) Toisaalta oli paineita julkisen toiminnan säilyttämiseksi "puhtaina". Siihen kuuluisivat vain tarkasti rajatut yksiköt: valtio, kunnat ja kuntainliitot sekä sosiaaliturvarahastot eikä vaikeasti rajattavissa ja laskettavissa olevia muita julkisyhteisöjä.

Voittoa tavoittelematon toiminta funktionaalisenä sektorina on siis muodostettu sekä laatijoiden että käyttäjien toivomuksesta ja yhteisymmärryksessä. Sektorin sisältö on mielletävissä yleishyödyllisenä toimintana, jonka tarkoituksena on palvelusten tuottaminen kotitalouksille. Toiminnan rahoitusta ja valvontaa harjoittavat sekä kotitaloudet että julkisyhteisöt.

2.3. Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt institutionaalisessa sektoriluokituksessa

Muut julkisyhteisöt

Funktionaalisen sektorin muita julkisyhteisöjä ei SNA:n luokitusstandardissa ole institutionaalisina yksikköinä enää erikseen olemassa, vaan ne yhdistetään sen julkisyhteisön osaksi, joka pääasiassa vastaa rahoituksesta ja valvonnasta.

Yksityiset voittoa tavoittelemattomat yhteisöt

SNA:n suosituksessa on yksityiset voittoa tavoittelemattomat yhteisöt määritelty ulottuvuudeltaan laajemmiksi kuin yksityinen voittoa tavoittelematon toiminta funktionaalisessa sektoriluokituksessa. Sektoriin katsotaan kuuluvan yhteisön toiminta kokonaisuudessaan, siis myös yhteisön mahdollisesti harjoittama yrittäjätoiminta.

Suomen sovellutus - voittoa tavoittelemattomat yhteisöt

Tilinpitouudistuksessa yhdistettiin myös institutionaalisessa sektoriluokituksessa yksityiset ja julkiset voittoa tavoittelemattomat yhteisöt yhdeksi luokaksi. Perustelut ratkaisuun ovat samat kuin funktionaalisen luokituksen tapauksessa.

Uudistetussa tilinpidossa ei ole myöskään noudatettu Tilastokeskuksen käsikirjan¹⁾ jakoa. Käsikirjassahan on suositeltu yksityisten voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen ohella muodostettavaksi muista julkisyhteisöistä erillinen luokka, joka olisi osa julkisyhteisöjä omana alaryhmänään. Esimerkkeinä muista julkisyhteisöistä käsikirja mainitsee yksityiset oppilaitokset ja yksityiset sairaalat, jotka täyttävät rahoitus- ja valvontakriteerit.

2.4. Toimialaluokitus

Toimialaluokitus on funktionaalisten tilastoyksikköjen - toimipaikkojen luokitusta pääasiallisen toimintansa mukaan. Tilinpidon uudistuksen tavoitteena on ollut toimialojen taloudellisen merkityksen huomioiva tasapainoinen luokitus. Luokitusta sovelletaan yhteneväisesti kunkin funktionaalisen sektorin sisällä, joten koko kansantalous on toimialoittain summattavissa. Tilinpidon toimialaluokitus perustuu Tilastokeskuksen käsikirjaan²⁾, jonka suosituksia nykyään jo sovelletaan yleisesti perustilastoissa. Voittoa tavoittelemattoman toiminnan toimialat sijoittuvat 9:nteen luokkaan eli yhteiskunnallisiin ja henkilökohtaisiin palveluksiin.

-
- 1) Institutionaalisten sektoreiden luokitus. Tilastokeskus, Käsikirjoja n:o 5, Helsinki 1975.
 - 2) Toimialaluokitus (TOL). Tilastokeskus, Käsikirjoja n:o 4, Helsinki 1979.

2.5. Tehtävälukitus

Voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen tehtävälukitusta suositellaan käytettäväksi luokiteltaessa esim. kulutusmenoja, kiinteän pääoman bruttomuodostusta tai julkisia tulonsiirtoja. Voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen tehtävälukitus on Tilastokeskuksen käsikirjan¹⁾ mukaan

1. Koulutustoiminta
2. Tutkimustoiminta
3. Terveystenhoitopalvelukset
4. Sosiaalipalvelukset
5. Virkistys- ja kulttuuripalvelukset
6. Uskonnolliset yhteisöt
7. Ammatilliset ja työntekijäjärjestöt sekä aatteelliset ja sivistykselliset yhteisöt
8. Muut tehtävät

Voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen tehtävälukitus yhtyy vastaaviin toimialaluokituksen ryhmiin tarkimmalla käytetyllä toimialatasolla. Vaikka voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen tehtävälukitus onkin monella tapaa käyttökelpoinen, sitä on toistaiseksi käytetty vain määriteltäessä yksiköiden toimialat.

2.6. Tilastoyksikkö eri luokituksissa

Tilastoyksikkönä käytetään joko yhteisöä kokonaisuudessaan tai sitten toimipaikka-tyyppistä yksikköä, jolloin yhteisö jaetaan toiminnan lajin mukaan useaksi toimipaikaksi. Esimerkiksi eräillä lääkintäpalveluihin kuuluvilla invalidi- ja aistiviallisten huoltojärjestöillä on erityisoppilaitoksia, jotka kuuluvat opetus-toimialaan. Tälläin ne toimipaikkoina poistetaan lääkintäpalvelut-toimialalta. Yhteisön jakoa toimipaikkoihin käytetään myös puhdistettaessa liiketoimintaa harjoittavat toimipaikat yrittäjätoimintaan. Periaatteessa pitää käyttää toimipaikkaa tilastoyksikkönä funktionaalisessa sektoriluokituksessa,

1) Yhteisöjen tehtävälukitus. Tilastokeskus, Käsikirjoja n:o 10, Helsinki 1979

toimiala- ja tehtäväluokituksessa. Yhteisö juridisena yksikkönä sopii käytettäväksi sellaisenaan institutionaalisessa sektoriluokituksessa. Voittoa tavoittelemattomassa toiminnassa yhteisö kuitenkin hyvin usein harjoittaa vain yhdenlaista toimintaa, joten se sopii yleensä tilasto-yksiköksi em. luokituksissa.

2.7. Eräitä rajauksia

2.7.1. Yrityksiin kuuluvat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt

Tuotantokustannukset alittavilla hinnoilla voivat myydä tavaroita tai palveluksia myös eräät pääasiassa yrittäjätoimintaa palvelevat yhteisöt. Yhteisöt tarjoavat palveluksia, joiden tarkoituksena on kohottaa liiketoiminnan yksikköjen tehokkuutta tai ansaintakykyä. Luonteeltaan toiminta on samanlaista kuin liiketoiminnan yksiköt itse saattaisivat harjoittaa. Rahoitus- ja valvontakriteerit paljastavat ne yrityssektoriin kuuluviksi, vaikka osa rahoituksesta tulisikin kotitalouksilta tai julkisyhteisöiltä. Tällaisista liiketoimintaa palvelevista voittoa tavoittelemattomista yhteisöistä ovat esimerkkejä liikkeenjohdon tutkimuslaitokset, teknillistä tutkimusta, testausta ja muotoilua suorittavat yksiköt, toimialajärjestöt ja kauppakamarit. Työnantajain järjestöt luetaan yrityssektoriin kun taas työntekijäjärjestöt kuuluvat voittoa tavoittelemattomiin yhteisöihin.

2.7.2. Liiketoiminnan erottaminen yrittäjätoimintaan

Voittoa tavoittelematon yhteisö saattaa toimintaansa tukeakseen harjoittaa liiketoimintaa. Esimerkkejä yhteisöjen harjoittamasta liiketoiminnasta ovat kiinteistöjen omistus ja vuokraus, ravitsemistoiminnan harjoittaminen, vajaakykyisten työpajoissa valmistettujen tuotteiden myynti tai kirjojen ja lehtisten kustantaminen. Mikäli liiketoiminnan harjoittaminen on niin laajamittaista, että sen erottaminen omaksi toimipaikaksi on mahdollista, se luokitellaan funktionaalisilla tileillä yrittäjätoimintaan. Syntyvä toimintaylimäärä otetaan huomioon voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen tulo- ja tulonkäyttötilillä. Mikäli liiketoimintaa harjoittaa erillinen juridinen yksikkö, se luetaan yrityksiin myös institutionaalisessa sektoriluokituksessa.

2.7.3. Raja kotitalouksiin

SNA:n suosituksen mukaan pienet voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, joissa on työntekijöitä kaksi tai vähemmän, on luettava kotitalouksiin institutionaalisessa sektoriluokituksessa. Kansantalouden tilinpidossa ei tällaista rajausta ole tehty, vaan voittoa tavoittelemattomiksi yhteisöiksi on luettu koosta riippumatta kaikki sinne luontevasti sijoittuvat yksiköt. Pienten yhteisöjen lukumäärä voi olla hyvinkin suuri, mutta taloudellinen merkitys vähäinen. Erikseen ei pienistä yksikkökokonaisuuksista, esimerkiksi shakkikerhoista, ole kuitenkaan ryhdytty keräämään lähdeaineistoa.

3. LASKENTAMENETELMÄ

3.1. Tason määräytyminen

Voittoa tavoittelemattomasta toiminnasta oli eräitä toimialoja edustettuna vanhan tilinpidon yksityisten palvelusta laskelmissa. Mukana oli mm. kirkko, yksityinen opetus, työntekijäjärjestöt, teatterit ja eräät kulttuuri- ja sosiaalialan järjestöt. Vanhoissa laskelmissa esiintynyt "yleishyödyllinen" toiminta ei kuitenkaan esimerkiksi työllisyydellä mitattuna yltänyt läheskään sille tasolle, joka oli toiminnasta selvitetty eräissä koko valtakunnan väestöä koskevissa tiedusteluissa. Näistä tärkeimmät olivat väestölaskenta vuodelta 1970 ja asunto- ja elinkeinotutkimus vuodelta 1975.

Uudistusta varten kerättiin tilastoaineistoja ja tehtiin lukuisia erityiskyselyitä lähinnä tilinpäätösaineiston saamiseksi käytettäväksi laskelmien perusvuodelta 1975. Tilastoaineistoista saatiin laadittua esimerkiksi opetus- ja uskonnolliset yhteisöt -toimialojen tärkeimmät laskentakokonaisuudet. Yhdessä näin toimialat kattavat noin puolet voittoa tavoittelemattomasta toiminnasta vuonna 1975 kokonaistuotoksella mitattuna. Totaaliaineistoista saatiin laadittua myös julkinen hallinto ja monet alatoimialat.

Erityiskyselyillä koottu tilinpäätösaineisto ei eri syistä johtuen ollut täysin peittävä. Puuttuvien yksiköiden arvioimiseksi jouduttiin käyttämään toimialoittaisia peittävyyskorjauksia, jolloin käytettävissä olevasta tilinpäätösaineistosta laadittu tilirakenne korotettiin toimialaan kuuluvien yksiköiden perusjoukon tasolle. Toimialoittaisten tilirakenteiden peittävyyskorjauksessa oli käytössä sekä yhteisöjen jäsenmäärään perustuva korotus että työllisyys/palkkasumma-perusteinen korotus. Jäsenmäärään perustuva korotus oli käytössä esimerkiksi ammattijärjestöt- ja muut uskonnolliset yhdyskunnat -toimialoilla.

Tärkeimmäksi toimialoittaisten tasojen määräytymisperustaksi osoittautui asunto- ja elinkeinotutkimuksen ja verotusaineiston yhdistäminen vuodelta 1975. Voittoa tavoittelemattoman toiminnan tasojen määräytymisessä otettiin huomioon työllisten lukumäärät ja palkkasummat tuloksessa, jossa työnantajaksi oli merkitty yhdistys, säätiö tai seurakunta.

Palkkasumman käyttöön korotuksen perusteena vaikutti se, että vanhan tilinpidon palkkasumma oli havaittu liian alhaiseksi. Sen korjaaminen vähintään verotuksessa rekisteröidyn palkkasumman tasolle oli eräs tilinpitouudistuksen tavoitteista. Asunto- ja elinkeinotutkimuksen ja verotusaineiston yhdistäminen mahdollisti "oikean" palkkasumman hajottamisen eri toimialoille ja funktionaalisille sektoreille.

Myöhemmissä selvityksissä on osoittautunut, että voittoa tavoittelemattoman toiminnan taso työllisyydellä mitattuna on estimoitu kuka-kuinkin oikein. Esimerkiksi vuonna 1979 työvoimatiedustelussa käytössä ollut julkaisematon funktionaalinen sektoriluokitus arvioi voittoa tavoittelemattoman toiminnan työllisyydeksi keskimäärin 39,9 tuhatta työllistä kun vastaava luku kansantalouden tilinpidon laskelmissa oli 41,5.

3.2. Laskennan kulku

Perusaineistosta laskettiin yksiköittäin taloustoimet, jotka sisältyivät tuotantotiliin, tulo- ja tulonkäyttötiliin sekä varallisuuden bruttomuodostuksen tiliin. Rahoitusvarojen ja velkojen nettohankinnan tili laskettiin toisessa yhteydessä. Yksiköiden tilit laskettiin yhteen toimialan tileiksi. Nämä yhteenlasketut tilit olivat joko suoraan toimialan tilejä tai sitten ne jouduttiin korottamaan halutulle tasolle.

Syöttötoimialat aggregoitiin halutuiksi summatoimialojen tileiksi. Laskemalla kaikki toimialat yhteen saatiin voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen institutionaaliset tilit. Näitä tilien raakaestimaatteja jouduttiin vielä tarkistamaan muiden institutionaalisten sektoreiden ym. tietojen avulla.

Juoksevien laskelmien perusaineisto on joissain tapauksissa pienemmän otoksen varassa, mutta laskennan kulku on periaatteessa samankaltainen. Korotus tapahtuu vuoden 1975 perusaineiston mukaisena.

4. FUNKTIONAALINEN TILINPITO

4.1. Tuotantotili

4.1.1. Tuotantotilin rakenne

Voittoa tavoittelemattoman tuotannon arvo saadaan kuten julkisessakin toiminnassa tuotantokustannusten kautta. Tuotantokustannuksista arvonlisä saadaan summaamalla palkat, työnantajain sosiaalivakuutusmaksut ja kiinteän pääoman kuluminen. Tukipalkkioita, välillisiä veroja ja toimintaylijäämää ei esiinny voittoa tavoittelemattoman toiminnan tuotantotilillä. Kun arvonlisään lisätään vielä välituotekäyttö, saadaan kokonaiskustannukset, joka on siis sama kuin kokonaistuotos. Tuotantopuolella kokonaistuotos jaetaan markkinahyödykkeiden tuotannoksi, markkinattomien hyödykkeiden myynniksi ja tuotannoksi omaan käyttöön.

Eri taloustoimien suuruusluokan havainnollistamiseksi on oheisena voittoa tavoittelemattoman toiminnan tuotantotili vuodelta 1975. Vuosi on samalla kiinteähintaisten laskelmien perusvuosi.

VOITTOA TAVOITTELEMATTOMAN TOIMINNAN TUOTANTOTILI VUONNA 1975

	milj. mk	%-osuus
Palkat	1144,5	49,4
+ Työnantajain sosiaalivakuutusmaksut	257,1	11,1
+ Kiinteän pääoman kuluminen	116,9	5,1
= <u>Arvonlisäys</u>	1518,5	65,6
+ <u>Välituotekäyttö</u>	796,3	34,4
= Kokonaiskustannukset = <u>Kokonaistuotos</u>	2314,8	100,0
- Markkinahyödykkeiden tuotanto	151,3	6,5
- Markkinattomien hyödykkeiden myynti	390,3	16,9
= Tuotanto omaan käyttöön	1773,2	76,6

4.1.2. Tuotantotilin taloustoimet

Palkat saadaan perusaineistosta yleensä nimikkeillä palkat ja palkkiot. Joissakin tapauksissa palkat on jouduttu arvioimaan osuutena kokonaiskuluista. Sektorille tyypillisesti osa palkoista on erilaisia palkkioita, esimerkiksi kokouspalkkioita. Palkkioita on joskus ollut vaikeata erottaa päivärahojen ja matkakustannusten tyypisistä menoista, jotka tulee lukea välituotekäyttöön.

Työnantajain sosiaalivakuutusmaksut jaetaan

- pakollisiin
- laskennallisiin ja
- vapaaehtoisin sosiaalivakuutusmaksuihin.

Pakolliset sosiaalivakuutusmaksut lasketaan lakisääteisinä prosenttiosuuksina toimialan palkkasummasta. Osuudet saattavat vaihdella vuosittain. Lakisääteinen tapaturmavakuutusmaksu on vaihdellut vain toimialoittain.

Laskennallisena sosiaalivakuutusmaksuprosenttina on käytetty 15 % palkkasummasta. Laskennallinen sosiaalivakuutusmaksu on ollut käytössä toimialoilla:

- opetus
- lääkintäpalvelut
- sosiaalihuolto
- uskonnolliset yhteisöt.

Tällöin se on korvannut lakisääteisen työeläkevakuutusmaksun.

Vapaaehtoisia sosiaalivakuutusmaksuja ei oteta huomioon sektorin tileillä, vaan ne esitetään korjauseränä koko kansantalouden tasolla.

Kiinteän pääoman kulumisen estimointi ei ole aivan yhtenäistä. Pääomakannan perusteella on arvioitu valtiokirkkojen kiinteän pääoman kuluminen. Yksityisten oppilaitosten kiinteän pääoman kuluminen on arvioitu vuosittaisten investointien perusteella. Muilla toimialoilla on käytetty tilinpäätöksistä laskettuja poistoja.

Arvonlisäys saadaan, kun lasketaan yhteen palkat, työnantajain sosiaalivakuutusmaksut ja kiinteän pääoman kuluminen.

Välituotekäyttöön otetaan mukaan perusaineiston erät kuten muut toimintakulut tai muut juoksevat kulut ja myös tarkemmin eritellyt erät. Päivärahat ja matkakorvaukset kuuluvat välituotekäyttöön.

Kokonaistuotos saadaan, kun arvonlisäykseen lisätään vielä välituotekäyttö.

Markkinahyödykkeiden tuotanto pitäisi periaatteessa esittää yrittäjätoiminnan tuotantotilillä. Yrittäjätoimintaa ei kuitenkaan aina pystytä erottamaan muusta voittoa tavoittelemattomasta toiminnasta. Tällöin

yrittäjätoiminnasta saatavat tulot kirjataan markkinahyödykkeiden tuotannoksi.

Voittoa tavoittelemattoman toiminnan markkinahyödykkeiden tuotannosta mainittakoon vuokrat, aatteellisen toiminnan tukemiseksi harjoitettu pienimuotoinen kioski- yms. myynti ja kirjojen ja lehtien kustantaminen sekä laitosten ja työpajojen itse valmistamien tuotteiden myynti.

Markkinattomien hyödykkeiden myynti. Hyödyke on markkinaton silloin, kun sen myynnistä saatava korvaus alittaa tuotantokustannukset, mutta kuitenkin on olemassa selvä yhteys hyödykkeen ja korvauksen välillä. Esimerkkeinä voittoa tavoittelemattomassa toiminnassa mainittakoon erilaisten virkistys- ja kulttuurilaitosten sisäänpääsymaksut, opiskelumaksut, sairaala- ja laitospmaksut sekä lehtien tilausmaksut ja ilmoitustulot.

Tuotanto omaan käyttöön saadaan, kun kokonaistuotoksesta vähennetään markkinahyödykkeiden tuotanto ja markkinattomien hyödykkeiden myynti. Siirryttäessä institutionaaliseen tilinpitoon tulo- ja tulonkäyttötillille erä katsotaan voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen itsensä kuluttamaksi - kulutusmenoiksi.

4.1.3. Tuotantotili kiinteisiin hintoihin

Tuotannon reaalista kehitystä mitataan eliminoimalla käypähintaisista arvoluvuista hintojen muutokset. Eliminointi tapahtuu arvostamalla tuotanto jonkin kiinteän perusvuoden hintoihin. Uudistetussa tilinpidossa kiinteähintaisten laskelmien perusvuodeksi on määrätty 1975.

Voittoa tavoittelemattomassa toiminnassa ei kiinteähintaista tuotantoa mitata tuotettujen hyödykkeiden avulla, kuten ei käypähintaistakaan tuotantoa. Kiinteähintainen tuotanto saadaan kiinteähintaisten kustannuskomponenttiensa summana. Kokonaistuotoksen komponenteille

- arvonlisäys
 - palkat ja työnantajain sosiaalivakuutusmaksut
 - kiinteän pääoman kuluminen
- välituotekäyttö

on kullekin laadittu oma deflaattorinsa, jolla käypähintaiset luvut muunnetaan kiinteähintaisiksi. Palkat deflatoidaan toimialan ansiotason muutoksella. Työnantajan sosiaalivakuutusmaksujen kehitys seuraa kiinteähintaisen palkkasumman kehitystä. Kiinteän pääoman kulumisella on oma deflaattorinsa, joka on kokoonpantu rakennuskustannusindeksin ja tukkuhintaindeksin alueristä. Kiinteähintaiset erät summaamalla saadaan kiinteähintainen arvonlisäys, jota käytetään kansantalouden tilinpidossa tuotannon volyymin mittana.

Kun arvonlisäykseen vielä lisätään kiinteähintainen välituotekäyttö, saadaan kiinteähintainen kokonaistuotos. Välituotekäytön deflaattorin painorakenne on saatu vuoden 1970 panos-tuotos-tutkimuksen ja kerätyn perusaineiston avulla. Hinnat on saatu Tilastokeskuksen hintaindeksistä. Saatua kokonaistuotoksen hintaindeksiä käytetään myös sen alaerien

- markkinahyödykkeiden tuotanto
- markkinattomien hyödykkeiden myynti
- tuotanto omaan käyttöön

deflatoimiseen.

4.2. Kiinteän pääoman bruttomuodostus

Kiinteän pääoman bruttomuodostuksen estimaatit syntyvät edellä kuvatun laskentajärjestelmän tuotteina osittain korotusten kautta. Voittoa tavoittelemattoman toiminnan funktionaalinen kiinteän pääoman bruttomuodostus on luokiteltu toimialoittain ja tavaratyypeittäin. Asuinrakennukset ovat asuntojen omistus - toimialan kiinteän pääoman bruttomuodostusta. Funktionaalisen kiinteän pääoman bruttomuodostuksen summa siirtyy institutionaalisille tileille varallisuuden bruttomuodostuseräksi.

Tavaratyypin jako

Muihin talorakennuksiin luetaan kaikkien muiden talojen paitsi asuinrakennusten rakentamisesta ja perusparannuksista aiheutuneet menot. Voittoa tavoittelemattomalle toiminnalle tyypillisinä muina talorakennuksina mainittakoon asuntolat, jotka on tarkoitettu väliaikaiseen asumiseen, kirkkorakennukset, koulut yms. Huomattavimpia erän investoivia toimialoja olivat vuonna 1975 uskonnolliset yhteisöt, joiden osuus oli 43 %, ja opetus, jonka osuus oli 30 %.

Maa- ja vesirakennukset. Erään luetaan yksityisten teiden ja hautausmaiden investoinnit.

Koneet, laitteet ja kuljetusvälineet -erän tyypillisiä kohteita ovat toimistokoneet, -laitteet ja -kalusto, sairaaloiden, hoitolaitosten, tutkimuslaitosten, koulujen ja muiden palvelulaitosten käyttöön tarkoitettut laitteet, varusteet ja kalusto. Huomattavia tämän erän investoivia toimialoja ovat opetus, jonka osuus vuonna 1975 oli 20 %, uskonnolliset yhteisöt 25 %:n osuudellaan ja lääkintäpalvelut, joiden osuus oli 18 %.

Kiinteän pääoman bruttomuodostus kiinteisiin hintoihin

Kiinteän pääoman bruttomuodostus tuotetaan 1975 hintoihin toimialoittein ja tavaratyypeittäin. Deflaattoreina käytetään rakennusten osalta rakennuskustannusindeksiä, maa- ja vesirakennusinvestoinneissa maa- ja vesirakennuskustannusindeksiä sekä koneitten, laitteiden ja kuljetusvälineitten osalta tukkuhintaindeksin alasarjoja koneista ja laitteista.

4.3. Työllisyys

Uudistetussa tilinpidossa työllisyyttä mitataan kahdella tavalla, työllisten lukumäärällä ja työpanoksella.

Työllisten lukumäärä voittoa tavoittelemattomassa toiminnassa saadaan jakamalla palkkasumma keskipalkoilla. Palkkasumma saadaan perusaineistosta joko suoraan tai korotusmenettelyllä. Keskipalkkoja määrättäessä käytetään pääasiassa kahta Tilastokeskuksen julkaisemaa palkkatilastoa, yksityisten valtionapulaitosten palkkatilastoa ja järjestöjen palkkatilastoa.

Työtuntien laskeminen voittoa tavoittelemattomassa toiminnassa perustuu pääasiassa yksityisten valtionapulaitosten palkkatilaston tietoihin. Tilastossa esitetty keskimääräinen tehty viikkotyöaika on muunnettu toimialan keskimääräiseksi vuosittaisiksi työtunneiksi. Kerrottaessa työllisten lukumäärällä saadaan tehdyt työtunnit vuodessa. Ko. tilaston viikkotyöaikoja on soveltuvin osin käytetty muidenkin kuin varsinaisten valtionapulaitos-toimialojen työtuntien laskemiseen.

4.4. Toimialat ja lähdeaineisto

Voittoa tavoittelemattoman toiminnan funktionaaliset tilit syntyvät varsin heterogeenisen perusaineiston yhdistelyn kautta. Seuraavassa esitellään voittoa tavoittelemattoman toiminnan toimialojen sisältö ja uudistuksessa käytetty lähdeaineisto alatoimialoittain. Mikäli juoksevassa laskennassa käytetty lähdeaineisto poikkeaa uudistuksessa käytetystä, on siitä maininta esittelyn yhteydessä.

Seuraavassa taulukossa ovat voittoa tavoittelemattoman toiminnan julkaisu- ja alatoimialat ja niiden osuus kokonaistuotoksesta 1975.

VOITTOA TAVOITTELEMATTOMAN TOIMINNAN KOKONAISTUOTOS 1975

TOL-koodi	JULKAISUTOIMIALA alatoimiala	Kokonaistuotos	
		milj. mk	%
91	JULKINEN HALLINTO	32,6	1,4
931,932	OPETUS JA TUTKIMUS	663,6	28,7
931	Opetus	623,7	27,0
932	Tutkimus	39,9	1,7
933	LÄÄKINTÄ- JA ELÄINLÄÄKINTÄPALVELUT	236,8	10,2
934	SOSIAALIHUOLTO	225,0	9,7
935,94	JÄRJESTÖ-, AATTEELLINEN, VIRKISTYS- JA KULTTUURIPALVELUTOIMINTA	1156,8	50,0
935	Elinkeino- ja ammattijärjestöt	182,5	7,9
9391	Uskonnolliset yhteisöt	560,4	24,2
9399	Muut aatteelliset ja sivistyk- selliset yhteisöt	238,0	10,3
94	Virkistys- ja kulttuuripalvelu- toiminta	175,9	7,6
	VOITTOA TAVOITTELEMATTOMAN TOIMINNAN YHT.	2314,8	100,0

4.4.1. Julkinen hallinto

Toimiala käsittää keskus- ja piirimetsälautakuntien harjoittaman metsätalouden edistämistoiminnan. Keskusmetsälautakuntia ovat Tapio ja Skogskultur. Piirimetsälautakuntia on 19 kpl. Metsänhoitoyhdistysten toiminta kuuluu yrittäjätoimintaan. Lisäksi keskusmetsälautakuntien toiminnasta on erotettu yrittäjätoimintaan metsänparannustoiminta metsänparannuspiireineen. Yrittäjätoimintaan kuuluvasta metsätalouden edistämistoiminnasta on selostus kansantalouden tilinpidon menetelmäsarjassa.¹⁾ Voittoa tavoittelemattomaan toimintaan luetaan metsälautakuntien muu kuin yrittäjätoiminta. Tilinpidon laskelmissa tarvittavat tiedot löytyvät Keskusmetsälautakunta Tapion vuosikirjasta sekä keskusmetsälautakuntien että piirimetsälautakuntien osalta.

4.4.2. Opetus ja tutkimus

Opetus

Voittoa tavoittelemattoman toiminnan opetus -toimialan lähdeaineistot laskentakokonaisuuksittain ja osuudet kokonaistuotoksesta olivat vuonna 1975

	Lähdeaineistot	Osuus %
1.	Koulukustannusrekisteri	88
2.	Yksityiset korkeakoulut	8
3.	Kesäyliopistot	2
4.	Opintokerhotoiminta	2

1. Lähdeaineistoista tärkein on ns. koulukustannusrekisteri, joka on ammattikasvatustalouden ja kouluhallituksen alaisten oppilaitosten kustannusten ja suoritteiden seurannan systeemi. Rekisterissä on tiedot oppilaitosten omistajan mukaan, jolloin saadaan tulostettua yksi-

1) Pekka Mäkelä - Raimo Nurminen: Kansantalouden tilinpito. Maa-, metsä- ja kalatalous sekä metsästys kansantalouden tilinpidossa. Tilastokeskus, Tutkimuksia n:o 61, Helsinki 1980.

tyisten omistamien oppilaitosten tiedot erikseen. Rekisterin oppilaitosryhmät ovat:

- yksityiset oppikoulut, joiden lukumäärä on tosin romahtanut vuodesta 1975
- kansanopistot ja urheiluopistot
- kansalais- ja työväenopistot sekä musiikkikoulut ja -opistot
- eri alojen ammatilliset oppilaitokset, esimerkiksi maatalous-, teknilliset ja teollisuuden, kaupan, kotitalouden ja hoitoalan oppilaitokset
- ammatilliset kurssikeskukset

Rekisteristä saa vuosittain tiedot sekä tuotanto- että tulo- ja tulonkäyttötileille sekä investointitiedot.

2. Yksityisten korkeakoulujen laskennan lähdeaineistona ovat korkeakouluja ylläpitävien yhteisöjen tilinpäätökset. Vuonna 1975 yksityisessä omistuksessa oli vielä 6 korkeakoulua, mutta vuonna 1980 enää yksi.

3. Kesäyliopistoista saadaan vuosittain yhteenvetotiedot.

4. Opintokerhotoiminnasta on vuodelta 1975 laskettu opintokeskusten tilinpäätösten mukaiset tiedot. Juoksevassa laskennassa on tyydytty palkkatilaston ja valtion tulonsiirtojen perusteella laskettuihin indikaattoreihin.

Voittoa tavoittelematon opetus saa yleensä huomattavaa julkista avustusta toimintaansa. Kaupallisella pohjalla toimivat yksityiset oppilaitokset, esim. autokoulut ja lukuisat kirje- ym. opistot kuuluvat yrittäjätoimintaan.

Tutkimus

Toimialaan luetaan mukaan varsinaisen tutkimustoiminnan ohella mm. laaduntarkkailu- ja kokeilutoiminta sekä tieteellisten seurojen ja apurahoja jakavien säätiöiden toiminta. Tutkimustoiminnan tilien

laadinnassa on käytetty alan yhteisöjen tilinpäätösten lisäksi julkaisematonta säätiötilastoa 1971, säätiöhakemistoa¹⁾ ja tutkimustilastoa. Toiminnan taso on määrätty osittain asunto- ja elinkeinotutkimuksen ja osittain tutkimustoiminnan saamien tulonsiirtojen avulla.

4.4.3. Lääkintä- ja eläinlääkintäpalvelut

Toimialan tärkeimpänä lähdeaineistona ovat olleet Raha-automaattiyhdistyksen tuotosta avustusta saavien alan yhteisöjen tilinpäätökset, joihin on sisältynyt myös erilaisten sairaaloiden ja laitosten toiminta. Kaikki yhteisöt eivät pyynnöstä huolimatta lähettäneet tilinpäätöksiään. Puuttuvien yhteisöjen tiedot jouduttiin arvioimaan mm. Suomen sairaalatalous -julkaisun yksityisiä sairaaloita koskevista tilastoista.

Yhteisöryhmät ja osuus toimialan kokonaistuotoksesta vuonna 1975

1. Kansanterveys	55 %
2. Invalidihuolto	40 %
3. Aistiviallisten huolto	5 %

Laskelmissa mukana olevista järjestöistä ovat suurimpia Suomen Punainen Risti, Invalidisäätiö ja Näkövammaisten Keskusliitto.

Lääkintäpalveluiden ja sosiaalihuollon välisessä rajankäynnissä on raja vedetty laveasti lääkintäpalveluiden hyväksi noudattaen lähinnä yhteisöjen tehtäväluokituksen suosituksia.

Juoksevassa laskennassa on jouduttu tyytymään pienempään otokseen, joka on korotettu vuoden 1975 perusaineiston mukaiseksi.

1) Säätiöhakemisto, Suomen Kulttuurirahasto, Karkkila 1977.

4.4.4. Sosiaalihuolto

Toimialan perusaineistona on käytetty sosiaalihuollon tilastoja yksityisestä sosiaalihuoltotoiminnasta. Vuonna 1975 oli aineistoa

- lasten päiväkodeista
- koulukodeista
- vajaamielislaitoksista
- vanhainkodeista

Aineisto oli funktionaalinen eikä täysin peittävä. Täydentävänä aineistona käytettiin Raha-automaattiyhdistyksen tuotosta avustusta saavien yhteisöjen tilinpäätöksiä seuraavista yksikköryhmistä:

- lastensuojelu
- nuorisokasvatus
- vanhusten huolto
- pelastus- ja suojelutoiminta

Lisäksi mukana oli eräitä pienempiä yksikkökokonaisuuksia, esim. yksityiset metsätyömieskodit.

Täydentävillä aineistoilla saatiin lisättyä peittävyttä ja täydennettyä institutionaalisen tilinpidon tietoja.

Juoksevassa laskennassa käytetään sosiaalihuollon tilastojen lisäksi otosta yhteisöjen tilinpäätöksistä. Sosiaalihuollon tilastointi on vuodesta 1975 laajentunut käsittämään mm. PAV-huollon ja lasten päiväkerhot.

4.4.5. Järjestö-, aatteellinen, virkistys- ja kulttuuripalvelutoiminta

Elinkeino- ja ammattijärjestöt

Toimiala sisältää pelkästään palkansaajien etujärjestöt, ammattiliitot. Muut elinkeino- ja ammattijärjestöt, jotka luetaan voittoa tavoittelemattomaan toimintaan, esim. kalastajien tai metsästäjien järjestöt, kuuluvat toimialaan muut aatteelliset ja sivistykselliset yhteisöt. Työnantajien liitot ja ns. toimialajärjestöt luetaan yrittäjätoimintaan.

Perusaineistona ovat liitoilta saadut tilinpäätökset vuodelta 1975. Eräät tärkeimmistä liitoista eivät suostuneet lähettämään tilinpäätöksiään, joten saatu tilirakenne saattaa olla jonkin verran harhainen. Puuttuvien liittojen tilit on arvioitu liittojen jäsenmäärän perusteella. Keskusjärjestöjen (SAK, TVK, STTK, AKAVA) ja "välijärjestöjen" tilit on lisätty saatuun tilirakenteeseen. Keskusjärjestöjen ulkopuolisten liittojen ja paikallisorganisaatioiden tilien arvioimiseksi jouduttiin tilirakenne vielä korottamaan asunto- ja elinkeinotutkimuksen tasolle.

Vuodesta 1976 lähtien toimiala on laskettu otoksella, joka on korotettu vuoden 1975 perusjoukon mukaiseksi.

Joillakin liitoilla on huomattavaa yrittäjätoimintaa, esim. kiinteistöjen omistusta ja vuokrausta. Mikäli laajamittaisesta yrittäjätoiminnasta on muodostettu erillinen juridinen yksikkö, on se luokiteltu yrityssektoriin myös institutionaalisessa luokituksessa. Muussa tapauksessa yrittäjätoiminnasta syntyvä toimintaylimäärä näkyy yhteisön tuloissa. Lisäksi eräitten liittojen lehtien ja kirjasten kustantaminen on kirjattu yrittäjätoimintaan jo perustilastossa huolimatta tuotot ylittävistä kustannuksista.

Uskonnolliset yhteisöt

Toimiala käsittää evankelisluterilaisten, ortodoksisten ja muiden uskonnollisten yhdyskuntien toiminnan.

Kokonaistuotoksella mitattuna on evankelisluterilaisella kirkolla ylivoimainen asema.

Uskonnollisten yhdyskuntien osuus kokonaistuotoksesta vuonna 1975

1. Evankelisluterilainen kirkko	96 %
2. Ortodoksinen kirkko	2 %
3. Muut uskonnolliset yhdyskunnat	2 %

1. Evankelisluterilaisesta kirkosta saadaan tiedot Tilastokeskuksen julkaisemasta evankelisluterilaisten seurakuntien taloustilastosta. Kirkkohallituksen toiminnasta saadaan tiedot kirkkohallituksen toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksestä. Evankelisluterilaiseen kirkkoon luetaan tuomiokapitulien toiminta, jonka laskemiseen käytetään valtion tilinpäätöksen mukaisia tulonsiirtoja tuomiokapitulien toimintaan.
2. Ortodoksisen kirkon tilien laadinnassa ovat perusaineistona ortodoksisten seurakuntien yhdistetty tilinpäätös ja kirkollishallituksen tilinpäätös, jotka saadaan vuosittain Tilastokeskuksen käyttöön.
3. Muut rekisteröidyt uskonnolliset yhdyskunnat ovat laskennassa edustettuna suurimpien yhdyskuntien tilinpäätösten kautta. Saatu tilirakenne on korotettu puuttuvien yhdyskuntien jäsenmäärän perusteella.

Seurakuntien huomattava metsänomistus ja siitä saatavat tulot on erotettu yrittäjätoiminnaksi.

Laskelmissa ei toistaiseksi ole mukana kirkkojen ulkopuolisia uskonnollisia organisaatioita, esim. herätysliikkeitä, lähetysseuroja yms. järjestöjä. Sosiaalihuollon laskelmien perusaineistossa on eräitä uskonnollisluonteisia yhteisöjä, joiden sosiaalinen toiminta on erityisen huomattavaa.

Muut aatteelliset ja sivistykselliset yhteisöt

Toimialaan luetaan poliittisten puolueiden ja muiden aatteellisten yhteisöjen toiminta. Kaikkia toimialaan kuuluvia yhteisöjä on mahdoton saada laskelmiin mukaan tilinpäätösaineistojen kautta järjestysten resurssirajoitusten vallitessa. Onhan Suomi yhdistysten "luvattu maa". Toimiala on eräänlainen kaatoryhmä, kun muita toimialoja on pyrittävä pitämään suhteellisen puhtaina - laskettavina.

Laskelmia varten on tilinpäätöksiä kerätty seuraavista toimialaan kuuluvista yhteisöistä:

- poliittiset puolueet, mukana vain varsinaiset puolueet, alue-, nais-, nuoriso- ym. järjestöt yleensä puuttuvat
- raittiusyhdistykset
- ylioppilaskunnat, suurimmat mukana, muut korotettu opiskelijoiden lukumäärän mukaan
- luonnonsuojelujärjestöt
- lomailujärjestöt, jotka saavat valtioapua
- 4-H-toiminta

Toimialan yhteenlaskettu tilirakenne jouduttiin korottamaan asunto- ja elinkeinotutkimuksen tasolle puuttuvien yhteisöjen tilien estimoinniseksi.

Juoksevassa laskennassa on toimialan tilien laadinta pienen otoksen ja valtion tulonsiirtojen varassa.

Virkistys- ja kulttuuripalvelutoiminta

Toimiala on laskelmissa jaettu kolmeen ryhmään, joista on laadittu kustakin tilit.

Laskentaryhmät ja osuus kokonaistuotoksesta vuonna 1975

1. Teatterit ja oopperat	39 %
2. Muu taide	18 %
3. Urheilu	43 %

1. Teattereiden ja oopperoiden laskennan lähdeaineistona olivat yksiköiden tilinpäätökset.

2. Muu taide -alatoimialan tilien estimoinnissa on käytetty säätiötilaston 1971 ja säätiöhakemiston 1974/75 lisäksi mm. kulttuuritilaston 1977 tietoja. Alatoimiala sisältää esim. yksityiset museot, festivaalit ja taidejärjestöt. Muu taide -alatoimiala korotettiin asunto- ja elinkeinotutkimuksen tasolle.

3. Urheilujärjestöjen tilit estimoitiin säätiötilastojen ja eräiden muiden tilastojen avulla. Julkisyhteisöjen tulonsiirtojen kautta saatiin institutionaaliset tilit täydennetyksi.

Juoksevassa laskennassa on tyydytty indikaattorityyppiseen tietoon, palkkatilastoista ja valtion tulonsiirroista kehiteltyihin indikaattoreihin.

5. INSTITUTIONAALINEN TILINPITO

5.1. Institutionaalisen tilinpidon rakenne

Institutionaalinen tilinpito muodostuu kahdesta tiliasetelmasta, 1) tulo- ja tulonkäyttötilistä ja 2) pääoman rahoitustilistä. Pääoman rahoitustili jakaantuu edelleen kahteen osaan, joista toisessa kuvataan a) varallisuuden muodostus ja sen rahoitus ja toisessa b) rahoitusvarojen ja velkojen nettohankinta. Jälkimmäistä osaa (2 b) ei käsitellä tässä menetelmäjulkaisussa.

Tulo- ja tulonkäyttötilillä kuvataan tuotannontekijätulojen kulukumista eri sektoreihin ja tulojen uudelleenjakoa sektoreitten välillä. Pääoman rahoitustilin yläosassa kuvataan rahoituksen lähteitä ja varallisuuden muodostusta. Säästö rahoituksen lähteenä yhdistää tilin tulo- ja tulonkäyttötiliin. Pääoman rahoitustilin alaosan kuvauskohteenä on sektorin nettoluotonannon kanavoituminen eri rahoitusvaateiden muodossa muiden sektoreiden käytettäväksi. Ylä- ja alaosan yhdistävänä tekijänä on nettoluotonanto, joka yhdistää kansantalouden reaali- ja rahoituspuolen tarkastelut. Tiliteknisesti kummankin nettoluotonannon on oltava yhtä suuret, mutta aineistojen puutteellisuuksien vuoksi ne poikkeavat. Tällöin reaali- puolelta lasketut nettoluotonnot on katsottu luotettavammiksi ja alaosaan käytetty tilastollista eroa.

5.2. Asuntoyhteisöjen vaikutus vuosijulkaisun lukuihin

Uudistetun tilinpidon vuosijulkaisun institutionaalisille tileille on varsinaisiin voittoa tavoittelemattomiin yhteisöihin liitetty asuntoyhteisöjen tilit. Juridisen muotonsa perusteella asuntoyhteisöt pitäisi sijoittaa yrityssektoriin. Toiminnan luonteen on katsottu kuitenkin poikkeavan niin merkittävästi varsinaisista yrityksistä, että luokittelua voittoa tavoittelemattomiin yhteisöihin on pidetty perusteltuna.

Voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen julkaisutason institutionaalisin estimaatteihin asuntoyhteisöjen luvut vaikuttavat merkittävällä tavalla. Tulo- ja tulonkäyttötilillä toimintaylijäämä ja säästö muuttuvat asuntoyhteisöjen vaikutuksesta huomattavasti, jopa etumerkillään. Varallisuuden bruttomuodostuksen tilillä kiinteän pääoman bruttomuodostus ja kuluminen ovat julkaisutasolla moninkertaiset verrattuna varsinaisten voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen estimaatteihin ja nettoluotonanto muuttuu negatiiviseksi.

Seuraavassa taulukossa kuvataan voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen institutionaalisten tilien rakenne vuonna 1975. Mukaan on liitetty myös kansantalouden tilinpidon vuosijulkaisun vastaavat luvut, joissa siis ovat asuntoyhteisöt mukana. Muulla tavoin ei asuntoyhteisöjä käsitellä tässä julkaisussa, ja liitetaulukoista niiden vaikutus on eliminoitu.

VOITTOA TAVOITTELEMATON TOIMINTA VUONNA 1975, MILJ. MK

TULO- JA TULONKÄYTTÖTILI

TULONKÄYTTÖ	Ilman asunto- yhteisöjäh	Vuosi- julkaisun luvut
VASTIKKEELLISET TULONSIIRROT	162,1	793,0
Omaisuuksutulot	160,4	771,5
- Korot	160,0	713,3
- Muut	0,4	58,2
Vahinkovakuutusmaksut, netto	1,7	21,5
VASTIKKEETTOMAT TULONSIIRROT	138,8	182,8
Välittömät verot	5,9	49,9
Rahastoimattomat sos. etuudet	42,3	42,3
Sosiaalivastuukset	65,8	65,8
Muut tulonsiirrot	24,8	24,8
- Julkisyhteisöille	14,0	14,0
- Valtiolla	13,0	
- Sosiaaliturvarahastoille	1,0	
- Muille kotim. sektoreille	4,4	4,4
- Kotitalouksille	4,4	
- Ulkomaille	6,4	6,4
KÄYTTÄVISSÄ OLEVA TULO	2 205,4	1 197,6
KULUTUSMENOT	1 773,2	1 773,2
SÄÄSTÖ	432,2	-575,6
T U L O N K Ä Y T T Ö Y H T .	2 506,3	2 173,4

TULOT	Ilman asunto- yhteisöjäh	Vuosi- julkaisun luvut
TUOTANNONTEKIJÄTULOT	52,2	-323,5
Toimintaylijäämäh	52,2	-323,5
VASTIKKEELLISET TULONSIIRROT	97,2	140,0
Omaisuuksutulot	95,4	118,4
- Korot	52,1	66,9
- Osingot	26,6	34,8
- Muut	16,7	16,7
Vahinkovakuutuskorvaukset	1,8	21,6
VASTIKKEETTOMAT TULONSIIRROT	2 356,9	2 356,9
Laskenn. sosiaalivakuutusmaksut	129,1	129,1
Muut tulonsiirrot	2 227,8	2 227,8
- Julkisyhteisöiltäh	1 205,9	1 205,9
- Valtiolta	976,7	
- Kunnilta ja k-liitoilta	222,9	
- Sosiaaliturvarahastoilta	6,3	
- Muilta kotim. sektoreilta	1 021,0	1 021,0
- Yrityksiltäh	49,1	
- Rahoituslaitoksilta	7,0	
- Kotitalouksilta	964,9	
- Ulkomailta	0,9	0,9
T U L O T Y H T E E N S Ä	2 506,3	2 173,4

VARALLISUUDEN BRUTTOMUODOSTUKSEN JA SEN RAHOITTAMISEN TILI

BRUTTOMUODOSTUS		
KIINTEÄN PÄÄOMAN BRUTTOMUODOSTUS	351,9	4 297,1
MAAN OSTOT, NETTO	-8,1	114,7
NETTOLUOTONANTO	294,6	-3 674,1
BRUTTOMUODOSTUS YHTEENSÄ	638,9	737,7

RAHOITUS		
SÄÄSTÖ	432,2	-575,6
KIINTEÄN PÄÄOMAN KULUMINEN	116,9	1 224,0
PÄÄOMANSIIRROT, NETTO	89,3	89,3
RAHOITUS YHTEENSÄ	638,9	737,7

5.3. Tulo- ja tulonkäyttötili

5.3.1. Tulot

Toimintaylijäämä

Voittoa tavoittelemattoman yhteisön toimintansa tukemiseksi ja kulu- jensa peittämiseksi harjoittama yrittäjätoiminta on yleensä varsin pienimuotoista. Mikäli yrittäjätoiminnasta syntyvä toimintaylijäämä on kuitenkin laskettavissa, otetaan se mukaan yhteisön tuloihin tulo- ja tulonkäyttötilille.

Toimintaylijäämä koostuu eri tyyppisestä liiketoiminnasta. Muutamia esimerkkejä:

Voittoa tavoittelematon yhteisö	Yhteisön harjoittama yrittäjätoiminta
Urheilujärjestöt	Bingo
Seurakunnat	Metsätalous
Lomailujärjestöt	Lomapaikkojen ravintolat
Eri yhteisöt	Kustannustoiminta, huoneistojen vuokraus

Bingon puhdas tuotto on viime vuosina ollut 35 - 40 % toimintaylijäämästä.

Käytännön kriteerinä yrittäjätoiminnan erottamisessa varsinaisesta voittoa tavoittelemattomasta toiminnasta on sen tilastointi jossain yrittäjätoiminnan perustilastossa, esim. teollisuustilastossa tai kaupan, ravitsemis- ja majoitustoiminnan tilastoissa. Tällöin se kuvautuu jo perustilastojen kautta yrittäjätoimintaan, eikä sitä voida enää kirjata voittoa tavoittelemattomana toimintana.

Toimintaylijäämän tasoa alentaa se, että eräissä tapauksissa joudutaan kirjaamaan negatiivisia toimintaylijäämäeriä. Esimerkiksi eräiden työntekijä- ja muiden järjestöjen lehtien ja kirjasten kustantamisessa eivät tuotot useinkaan peitä tuotantokustannuksia. Toiminta

on kuitenkin kirjattu jo perustilastossa tuotannoksi, joten siitä aiheutuu vääjäämättä negatiivista kontribuutiota toimintaylijäämään.

Omaisuuustulot

Omaisuuustulot sisältävät rahoitusvaroihin ja velkoihin perustuvat korot ja osingot sekä maanvuokrat ja käyttöoikeusmaksut.

Huomattavia omaisuuustulojen saajia ovat säätiöt, joiden osuus kerätyistä perusaineistosta oli kuitenkin suhteellisen vähäinen. Omaisuuustulojen vuoden 1975 tasoa määrättäessä käytettiin muun lähdeaineiston ohella täydentävinä aineistoina säätiöhakemistoa 1974/75 ja julkaisematonta säätiötilastoa 1971.

Juoksevassa laskennassa käytetään perusaineistosta laskettujen estimaattien muutoksia.

Vahinkovakuutuskorvaukset

Vahinkovakuutuskorvaukset ovat omaisuusvakuutuksista saatuja korvauksia. Ne saadaan suoraan laskentajärjestelmän perusaineistosta.

Laskennalliset työnantajan sosiaalivakuutusmaksut

Erä siirtyy suoraan voittoa tavoittelemattoman toiminnan tuotantotililtä. Tuotantotilillä laskennallinen maksu nostaa kulutusmenojen tasoa. Jotta laskennallisuus ei vaikuttaisi sektorin säästöön, on se poistettava tulo- ja tulonkäyttötilillä tässä kohdassa.

Tulonsiirrot julkisyhteisöiltä

Tulonsiirrot valtiolta koostuvat mitä erilaisimmista tulonsiirroista. Niitä löytyy valtion tilinpäätöksen lähes kaikista menojen pääluokista. Suurimpina erinä vuodelta 1975 mainittakoon

- avustukset yksityisille oppikouluille	270 milj. mk
- veikkaus- ja raha-arpajaisten voittovarot	117 - " -
- avustukset Raha-automaattiyhdistyksen ylijäämästä	25 - " -
- invalidihuolto	72 - " -
- puoluetuki	18 - " -

Suurimpina avustusten myöntäjinä esiintyvät opetusministeriön (672 milj. mk) ja sosiaali- ja terveysministeriön (180 milj. mk) pääluokat.

Tärkeimmät rahaa vastaanottavat toimialat olivat vuonna 1975 opetus, joka sai lähes puolet valtion tulonsiirroista, muut aatteelliset ja sivistykselliset yhteisöt, joiden osuus oli noin 29 % ja lääkintäpalvelut, joille tuli n. 12 % valtion tulonsiirroista voittoa tavoittelemattomille yhteisöille.

Tulonsiirrot kunnilta ja kuntainliitoilta saadaan kuntien tilinpäätösaineistosta korvauksina ja avustuksina yksityisille yhteisöille. Toimialoittainen jakauma poikkeaa valtion tulonsiirtojen jakaumasta. Kunnat avustavat suhteellisesti valtiota enemmän sosiaalihuoltoa ja virkistys- ja kulttuuripalvelutoimintaa, jotka kumpikin saivat n. 30 % kuntien tulonsiirroista vuonna 1975, mutta opetuskin sai 25 %.

Tulonsiirrot sosiaaliturvarahastoilta kohdistuvat lääkintäpalveluihin. Estimaatti saadaan antajasektorista.

Tulonsiirrot muilta kotimaisilta sektoreilta

Tulonsiirrot yrityksiltä ovat kirkollisveroa ja säätiöiden saamia lahjoituksia. Lähteenä on verohallituksen aineisto.

Tulonsiirrot rahoituslaitoksilta ovat n. 90 %:sesti kirkollisveroa.

Tulonsiirrot voittoa tavoittelemattomilta yhteisöiltä. Sektorin sisäiset tulonsiirrot on laskelmissa puhdistettu pois.

Tulonsiirrot kotitalouksilta. Vuoden 1975 kotitalouksien tulonsiirtojen taso saatiin vuoden 1976 kotitaloustiedustelusta deflatoimalla palkkasumman kehityksellä. Erän jakauma vuonna 1975:

- kirkollisvero	56 %
- työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksu	34 %
- muut (esim. keräykset, kolehdit, jäsenmaksut)	10 %

Pääasiassa kotitalouksien rahoittamiksi toimialoiksi osoittautuivat selvimmän uskonnolliset yhteisöt ja ammattiliittojen toiminta.

Tulonsiirrot ulkomailta

Estimaatti saadaan perusaineistosta. Suurin osa ulkomailta tulleista tulonsiirroista on kohdistunut uskonnolliset yhteisöt -toimialan muille uskonnollisille yhdyskunnille.

5.3.2. Tulonkäyttö

Omaisuustulot

Suurimmaksi osaksi erä sisältää maksettuja korkoja. Mukana on vähäisessä määrin myös muita maksettuja omaisuustuloja, kuten maanvuokria ja tekijänoikeuskorvauksia. Vuoden 1975 perusaineistosta saatua maksettujen omaisuustulojen tasoa tarkistettiin säätiöhakemiston 1975/74 tiedoilla.

Vahinkovakuutusmaksut, netto

Maksetut vahinkovakuutusmaksut saadaan yhteisöjen tilinpäätösaineistosta. Vahinkovakuutuksen palvelumaksuprosentin suuruinen osuus maksetuista vahinkovakuutusmaksuista kirjataan tuotantotilille välituo- tekäyttöön ja loppu eli netto tulo- ja tulonkäyttötilille tähän kohtaan.

Välittömät verot

Estimaatti saadaan perusaineistosta. Suurin yksittäinen erä on evankelis-luterilaisten seurakuntien maksama kunnallisvero, joka on noin puolet välittömistä veroista. Loput erästä ovat eri yhteisöjen maksamia varallisuusveroja ja arpajaisveroa.

Rahastoimattomat sosiaalivakuutusetuudet

Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt maksavat rahastoimattomia sosiaalivakuutusetuuksia pääasiassa KIEL- ja VEL-järjestelmien puitteissa. KIEL-järjestelmä on käytössä valtiokirkkojen piirissä ja VEL-systeemin mukaan maksetaan valtionapulaitosten eläkkeitä. Erän %-jakauma vuonna 1975:

- valtiokirkot	68 %
- yksityiset valtionapulaitokset	25 %
- muut	7 %

Sosiaaliavustukset

Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille tyypillisiä sosiaaliavustuksia ovat säätiöiden ja rahastojen maksamat stipendit ja apurahat. Opintokerhoille opintokeskusten kautta menevä avustus sisältyy sosiaaliavustuksiin samoin kuin työntekijäjärjestöjen lakkoavustukset, joiden määrä vaihtelee vuosittain huomattavasti. Myös uskonnolliset yhteisöt ovat merkittäviä sosiaaliavustusten maksajia.

Tulonsiirrot julkisyhteisöille

Tulonsiirrot valtiolle sisältää seurakuntien osuuden verotoimistojen menoista ja valtionapulaitosten omavastuuosuuden eläkkeistä. Estimaatti saadaan valtion tilinpäätöksestä.

Tulonsiirrot sosiaaliturvarahastoille -erään sisältyy eräitä vähäisiä siirtoja työntekijäjärjestöiltä sosiaaliturvarahastoille. Estimaatti saajasektorista.

Tulonsiirrot muille kotimaisille sektoreille

Erä sisältää vain tulonsiirrot kotitalouksille, jotka ovat pääasiassa työväenlehtitukea.

Tulonsiirrot ulkomaille

Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt maksavat usein jäsenmaksuja kansainvälisille katto-organisaatioilleen. Erään luetaan myös ulkomaanavut, esimerkiksi kirkon ulkomaanapu ja Suomen Punaisen Ristin katastrofiapu.

Käytettävissä oleva tulo

Kun tulojen summasta vähennetään edellä mainitut tulonkäyttöerät, jää jäljelle käytettävissä oleva tulo.

Kulutusmenot

Erä siirtyy voittoa tavoittelemattoman toiminnan tuotantotililtä, jossa se on tuotantoa omaan käyttöön.

Säästö

Jää jäljelle, kun käytettävissä olevasta tulosta vähennetään kulutusmenot. Säästö siirtyy varallisuuden muodostuksen ja sen rahoituksen tilille rahoituksen lähteeksi.

5.4. Varallisuuden muodostuksen ja sen rahoituksen tili

5.4.1. Varallisuuden bruttomuodostuksen rahoitus

Säästö

Siirtyy tulo- ja tulonkäyttötililtä.

Kiinteän pääoman kuluminen

Siirtyy voittoa tavoittelemattoman toiminnan tuotantotililtä.

Pääomansiirrot, netto

Tässä kohdassa esiintyy vain valtiolta ja kunnilta saatuja pääomansiirtoja. Valtion osuus vuonna 1975 oli 97 %. Pääomansiirrot kohdentuivat lähinnä erilaisten oppi- ja hoitolaitosten rakentamiseen. Huomattava erä oli raha-automaattivaroista suoritettut pääomansiirrot n. 39 milj. mk.

5.4.2. Varallisuuden bruttomuodostus

Kiinteän pääoman bruttomuodostus

Erä siirtyy sellaisenaan voittoa tavoittelemattoman toiminnan funktio-naalisesta kiinteän pääoman bruttomuodostuksesta.

Maanostot, netto

Syntyvät laskentajärjestelmän estimaatteina. Suurimpia maita ostavia toimialoja olivat vuonna 1975 uskonnolliset yhteisöt ja opetus. Suurin maitaan myyvä toimiala oli uskonnolliset yhteisöt.

Nettoluotonanto

Syntyy residuaalina, kun varallisuuden muodostuksen rahoituksen sum-masta vähennetään edellä mainitut bruttomuodostuksen komponentit.

6. AIKASARJA 1960 - 1974

Uudistettua tilinpitoa laadittiin taaksepäin aina vuoteen 1960 asti. Voittoa tavoittelemattomasta toiminnasta ja voittoa tavoittelemattomista yhteisöistä laadittiin samat tilit kuin vuodesta 1975 eteenpäin. Käsitteet, määritelmät ja luokitukset ovat samat kuin edellä on selostettu. Toimialaluokitus on aggregoidumpi kuin vuoden 1975 jälkeinen vastaten kuitenkin vuosijulkaisun toimialaluokitusta.

Aikasarjan laatimiselle ovat olleet tarkistusmielessä kiintopisteitä väestölaskennat vuosilta 1960 ja 1970. Työllisyyden kehitys on osunut suurin piirtein yksin näiden laskentojen kehityskuvan kanssa. Institutionaaliselle tilinpidolle ovat vastaavanlaisia kiintopisteitä olleet kotitaloustiedustelut vuosilta 1966, 1971 ja 1976.

6.1. Funktionaalinen tilinpito

Tuotantotili

Voittoa tavoittelemattoman toiminnan yksikköjä sisältyi vanhassa tilinpidossa yksityisten palvelusten laskelmiin. Tärkeimpien taloustoimien kehitys saatiin selvitettyksi vanhoista laskelmista. Toimialoitteiset tuotantotilit laadittiin pääpiirteissään siten, että vuoden 1975 toimialoitteisia tietoja vietiin taaksepäin vanhan tilinpidon muutoksilla. Eräillä toimialoilla on vanhan tilinpidon sarjoja yhdistetty ja käytetty näin saatuja muutoksia.

Kokonaistuotos, välituotekäyttö, palkat ja kiinteän pääoman kuluminen on yleensä laskettu vanhojen sarjojen perusteella. Kokonaistuotoksen jako markkinahyödykkeisiin, markkinattomiin hyödykkeisiin ja tuotantoon omaan käyttöön on ollut lähes vakio koko ajanjakson ajan. Sosiaalivakuutusmaksut laskettiin vuosittaisten lakisääteisten prosenttien mukaisina.

Toimialoittaiset lähdeaineistot

Julkinen toiminta laadittiin suoraan vanhan tilinpidon metsätalouden edistämistoiminnan laskelmista.

Opetus ja tutkimus. Toimialalla käytettiin vanhojen sarjojen prosentti-muutoksia. Yksityisestä opetuksesta poistettiin autokoulut ja yksityis-opettajat, koska niitä ei lueta voittoa tavoittelemattomaan toimintaan. Tutkimustoiminnassa käytettiin lisäksi indikaattorina veikkaus- ja raha-arpajaisten voittovaroja tieteen tukemiseksi.

Lääkintäpalvelut. Toimialalla käytettiin vanhoista laskelmista saatuja yksityisen terveydenhoidon taloustoimien prosenttimuutoksia. Täydentävänä aineistona oli vanha säätiötilasto.

Sosiaalihuolto. Vanhassa tilinpidossa laskettiin kulttuuri- ja sosiaalialan järjestöille taloustoimiestimaatit. Näiden taloustoimien muutoksilla vietiin uuden tilinpidon estimaatteja taaksepäin. Sosiaalihuoltoa jouduttiin hieman sovittamaan väestölaskentojen työllisyyden tasoihin.

Järjestö-, aatteellinen, virkistys- ja kulttuuritoiminta. Aikasarjalaskelmien alatoimialat ja vastaavat indikaattoreina käytetyt vanhan tilinpidon sarjat:

Uusi tilinpito	Vanha tilinpito
- ammattijärjestöt	- työntekijäjärjestöt
- uskonnolliset yhteisöt	- ev.lut. kirkko
- muut aatteelliset ja siv. yhteisöt	- kulttuuri- ja sos.huollon järj.
- virkistys ja kulttuuritoiminta	- teatterit

Kirkon laskelmista oli käytössä koko aikasarja. Muiden alatoimialojen laadinnassa käytettiin vuosille 1960 - 63 vanhan tilinpitojulkaisun yritysmuotojakoa indikaattorina.

Kiinteähintainen tuotantotili

Palkat deflatoitiin toimialoittain ansiotason kehityksellä. Sosiaalivakuutusmaksujen kehitys seurasi palkkojen kiinteähintaista kehitystä. Kiinteän pääoman kulumisen deflaattorina käytettiin rakennuskustannusindeksiä ja tukkuhintaindeksin alaeriä. Välituotekäyttö deflatoitiin tukkuhintaindeksillä. Kiinteähintainen kokonaistuotos syntyi edellisten erien summana. Saatua kokonaistuotoksen hintaindeksiä käytettiin deflatoitaessa markkinahyödykkeet, markkinattomat hyödykkeet ja tuotanto omaan käyttöön.

Kiinteän pääoman bruttomuodostus

Estimaatit vuosille 1970 - 74 laadittiin käytettävissä olleiden tilinpäätösaineistojen ja vanhojen työpapereiden perusteella. Vuodet 1960 - 69 laadittiin vanhan tilinpidon yksityisten palvelusten kiinteän pääoman bruttomuodostuksen kehityksen perusteella sekä käypiin että kiinteisiin hintoihin.

Työllisyys

Työllisten lukumäärä saatiin deflatoimalla toimialoittaiset palkkasumat ansiotason kehityksellä. Työtuntien kehitys seurasi puoliksi valtion ja puoliksi yleistä keskimääräisten työtuntien kehitystä.

6.2. Institutionaalinen tilinpito

Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt oli vanhassa tilinpidossa yhdistetty pääasiassa kotitalouksiin. Vanhoja aikasarjoja ei tästä syystä voitu käyttää, vaan laadittiin institutionaalisen tilinpidon taloustoimille uudet estimaatit. Uusia tilejä laadittaessa tarkkailtiin erityisesti tilejä yhdistävien residuaalierien käyttäytymistä. Säästö ja nettoluotonanto käyttäytyivät aikasarjassa jokseenkin "siististi".

Uudistetun kansantalouden tilinpidon aikasarjajulkaisussa¹⁾ sisältyy voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen institutionaalisiin lukuihin myös asuntoyhteisöjen toiminta, kuten vuosijulkaisuissakin. Tämän menetelmäjulkaisun liitetaulukoissa ei asuntoyhteisöjä ole kuitenkaan mukana.

Tulo- ja tulonkäyttötili

A. Tulot

Toimintaylijäämä on aikasarjaa laadittaessa jaettu kahteen komponenttiin: 1) Bington puhdas tuotto ja 2) muu toimintaylijäämä. Bingtonuottoja on esiintynyt toimintaylijäämässä vuodesta 1966 lähtien. Erä saatiin yksityisten palvelusten laskelmista. Muun toimintaylijäämän kehitys laadittiin kulutusmenojen kehityksen mukaiseksi.

Omaisuustulot. Käytettävissä olivat tiedot säätiöiden ja rahastojen talletuksista ja arvopapereista vuosilta 1960 - 67, 1971 ja 1974 (välivuodet interpoloitu). Seurakuntien vastaavista tiedoista oli käytössä koko aikasarja. Vuosittaisten keskikorkojen perusteella näistä laskettiin omaisuustulojen kehitys, jolla vietiin vuoden 1975 estimaatteja taaksepäin.

1) Kansantalouden tilinpito: Uudistettu kansantalouden tilinpito vuosilta 1960 - 1978. Tilastollisia tiedonantoja n:o 66, Tilastokeskus, Helsinki 1981.

Vahinkovakuutuskorvaukset. Oletettiin, että vahinkovakuutuskorvauksia maksetaan suhteessa pääomakantaan pitkällä aikavälillä. Pääomakannan kehitys arvioitiin sen kulumisella. Aikasarja siis seuraa kiinteään pääoman kulumisen kehitystä.

Tulonsiirrot julkisyhteisöiltä sisältävät valtion, kuntien ja kuntainliittojen sekä sosiaaliturvarahastojen tulonsiirrot. Aikasarjan estimatit saatiin antajasektorien laskelmista.

Tulonsiirrot muilta kotimaisilta sektoreilta sisältävät kotitalouksien sekä yritysten ja rahoituslaitosten tulonsiirrot. Tulonsiirrot kotitalouksilta jakaantuvat kolmeen komponenttiin: 1) kirkollisvero, 2) ammattiliittojen jäsenmaksut ja 3) muut tulonsiirrot kotitalouksilta. Kirkollisveron aikasarja saatiin verotusaineistosta. Ammattiliittojen jäsenmaksut arvioitiin jäsenmäärien ja ansioiden kehityksen perusteella. Muut tulonsiirrot kotitalouksille saatiin kotitaloustiedustelujen avulla, jolloin välivuodet interpoloitiin. Tulonsiirrot yrityksiltä ja rahoituslaitoksilta ovat kirkollisveroa, jonka kehitys saatiin verotusaineistosta.

Tulonsiirrot ulkomailta. Erää vietiin taaksepäin kulutusmenojen kehityksen perusteella.

B. Tulonkäyttö

Omaisuuksien tulot. Aikasarja laadittiin luottokannan ja keskiporkojen perusteella.

Vahinkovakuutusmaksut, netto. Aikasarja laadittiin kiinteään pääoman kulumisen mukaiseksi.

Välittömät verot ovat suurimmaksi osaksi omaisuuden perusteella maksettua veroa. Kiinteään pääoman kulumista käytettiin kehityksen indikaattorina.

Rahastoimattomat sosiaalivakuutusetuudet. Erä jakaantuu kolmeen komponenttiin: 1) kirkon maksamat eläkkeet, 2) valtionapulaitosten eläkkeet ja 3) muut rahastoimattomat sosiaalivakuutusetuudet. Kirkon maksamat eläkkeet saatiin kirkkohallituksen tilinpäätöksistä. Valtionapulaitosten eläkkeet ja muut rahastoimattomat sosiaalivakuutusetuudet estimoitiin työllisyyden ja ansiotason kehityksen perusteella.

Sosiaaliavustukset. Erä koostuu stipendeistä ja apurahoista sekä lakkoym. avustuksista. Stipendien ja apurahojen aikasarja saatiin säätiötilastoista. Lakkoavustusten aikasarja laadittiin työtaisteluissa menetettyjen työpäivien ja ansiotason kehityksen perusteella. Muiden sosiaaliavustusten kehitys seurasi kulutusmenojen kehitystä.

Tulonsiirrot julkisyhteisöille ovat tulonsiirtoja valtiolle ja sosiaaliturvarahastoille. Estimaatit saatiin saajasektorien laskelmista.

Tulonsiirrot muille kotimaisille sektoreille ovat tulonsiirtoja kotitalouksille, joita on esiintynyt vasta vuodesta 1971 lähtien.

Tulonsiirrot ulkomaille on estimoitu kirkon ulkomaanavun perusteella.

Varallisuuden bruttomuodostuksen tili

Pääomansiirrot, netto sisältää valtion maksamat pääomansiirrot. Kuntien ja kuntainliittojen maksamia pääomansiirtoja on esiintynyt vasta vuodesta 1974 lähtien. Käytettiin antajasektorien estimaatteja.

Maanostot, netto. Erää ei esiinny aikasarjassa sen pienuuden ja tietopohjan puutteen vuoksi.

7. LASKELMIEN LUOTETTAVUUS JA KEHITTÄMINEN

7.1. Luotettavuuden arviointi

Voittoa tavoittelemattoman sektorin tilinpidon laskelmien laatiminen on ollut tavallaan pioneerityötä. Koko sektorin laajuuden kartoittaminen ja tietojen hankkiminen osin vastahakoisesti suhtautuvista yhteisöistä ei varmaankaan ole tuottanut täsmälleen todellisuutta vastaavia estimaatteja. Ottaen taustan huomioon voidaan kuitenkin sanoa tilinpitolaskelmien onnistuneen varsin hyvin.

Virhemahdollisuuksia on toki olemassa. Tilinpäätöserien muuntaminen tilinpidon taloustoimiksi ei ole aina täysin yksiselitteistä, koska tilinpäätösaineisto on erittäin heterogeenistä. Käytetty peittävyyskorjaus saattaa myös johtaa harhaan, mikäli laskelmissa käytetty aineisto poikkeaa perusjoukon rakenteesta. Näyttää kuitenkin siltä ainakin toistaiseksi, ettei sektorin tileissä ole pahemmanlaatuisia vääristymiä.

Toimialoittaisen peittävyyskorjauksen suuruus on eräs laskelmien luotettavuuden mitta. Seuraavassa taulukossa on esitetty lähdeaineistosta lasketun palkkasumman suhde perusjoukon palkkasummaan (peittävyyskorjaus) ja toimialan osuus kokonaistuotoksesta toimialoittain vuonna 1975.

PEITTÄVYYSKORJAUS JA TOIMIALAN OSUUS KOKONAISTUOTOKSESTA TOIMIALOITTAIN VUONNA 1975

Toimiala	Peittävyys- korjaus %	Osuus kokonais- tuotoksesta %
JULKINEN HALLINTO	100,0	1,4
OPETUS JA TUTKIMUS	95,6	28,7
Opetus	99,6	27,0
Tutkimus	30 (arvio)	1,7
LÄÄKINTÄ- JA ELÄINLÄÄKINTÄPALVELUT	73,1	10,2
SOSIAALIHUOLTO	66,9	9,7
JÄRJESTÖ-, AATTEELLINEN, VIRKISTYS- JA KULTTUURIPALVELUTOIMINTA	71,4	50,0
Ammattijärjestöt	44,2	7,9
Uskonnolliset yhteisöt	98,4	24,2
Muut aatteelliset ja sivistyk- selliset yhteisöt	27,8	10,3
Virkistys- ja kulttuuripalvelutoiminta	49,6	7,6

Peittävyttä voidaan pitää hyvänä. Tärkeimmillä toimialoilla, opetuksessa ja uskonnollisissa yhteisöissä, on saavutettu liki 100 %:n peittävyys. Muillakin toimialoilla on saatu varsin huomattava osa perusjoukosta mukaan laskelmiin.

Kansantalouden tilinpidossa on tarkoitus tarkistaa sektorien tasot, rakenteet ja laadintamenetelmät jatkossa 5 - 10 vuoden välein. Seuraavaksi perusvuodeksi tulee 1980. Samoin on tarkoitus integroida panos-tuotos-tilinpito vuositilinpidon laskelmiin. Yhdessä nämä parantavat entisestään sektorin laskelmien luotettavuutta.

Institutionaaliset tilit muodostettiin toimialoittaisten tilien yhdistämisen tuloksena, joten ne ovat myös osittain korotusperusteisia. Verrattaessa tulonsiirtojen raakaestimaatteja antaja/saajasektorien luotettavina pidettyihin estimaatteihin osoittautuivat tulonsiirtojen tasot lievästi aliarvioiduiksi. Myös omaisuustulojen taso osoittautui aliarvioiduksi. Tämä johtui säätiöiden todellisuutta pienem-

mästä osuudesta laskelmien perusaineistossa. Säätiöhakemiston ja säätiötilaston avulla tasoa korotettiin. Muutoin ei institutionaalisten tilien tasoissa ja rakenteissa ole ilmennyt mitään hälyttävän suuria kuiluja todellisuuteen.

7.2. Laskelmien kehittäminen

Voittoa tavoittelematon sektori on varsin vaatimaton osa koko kansantaloudesta. Osuus on työllisyydellä mitattuna 1,8 %, arvonlisäyksellä mitattuna 1,6 % ja tulojen summalla mitattuna 1,5 %. Tosin kotitalouksien ja valtion muista tulonsiirroista sektori saa huomattavan osan. Yhteiskuntapolitiikan painopisteen siirtyessä hyvinvointipalveluiden ja ihmisten osallistumisen ja vapaa-ajan käytön tutkimiseen, esimerkiksi sosiaali-indikaattori -järjestelmää kehittämällä, tullee myös voittoa tavoittelemattoman sektorin laskelmien kehittäminen yhä tarpeellisemmaksi.

Laskelmien kehittämiseksi muodostaa esteen tietojen saaminen Tilastokeskuksen käyttöön. Nykyisen lain mukaanhan voittoa tavoittelemattomat yhteisöt voidaan velvoittaa vastaamaan tilastokyselyihin vain yleishyödyllisiä tarkoituksia palvelevien rahastojen osalta. Toisin sanoen säätiötilasto pystyittäisiin käynnistämään uudelleen. Institutionaalisen tilinpidon luotettavuuden parantamiseksi olisi säätiötilasto erittäin tervetullut.

Toinen ratkaiseva parannus tietojen saantiin olisi hallinnollisten tietoineistojen kehittäminen. Nykyisinhän on jo olemassa esimerkiksi valtionapulaitosten rekisteri, jonka perusteella julkaistaan yksiköistä palkkatilastoa, sekä tietosisällöltään huomattavasti laajempi koulukustannusrekisteri. Ainakin valtionapuja saavat yhteisöt olisi mahdollista saada tätä kautta perustilastoinnin piiriin.

Toistaiseksi tilinpidossa lienee tyydyttävä tilinpäätösaineiston keräämiseen nykyisin heikosti edustetuilta toimialoilta. Uusien yhteisöjen tietojen saamisessa törmätään usein yhteisöjen vastaamisasenteeseen, joka ei ole aina ollut kovin suopea. Ehkä yhteistoiminnassa

ao. toimialajärjestöjen sekä muiden valtion viranomaisten kanssa pystyttäisiin tietoja saamaan paremmin Tilastokeskuksen käyttöön. Tämä lienee lyhyellä aikavälillä paras tapa kehittää sektorin laskelmien luotettavuutta.

8. ERÄITÄ KEHITYSPIIRTEITÄ

Tässä luvussa tarkastellaan eräitä voittoa tavoittelemattoman sektorin kehityksen erityispiirteitä ajanjaksolla 1960 - 1980 lähinnä liitetaulujen valossa. Vuoden 1980 luvut ovat vielä ennakkollisia.

Työllisten lukumäärä voittoa tavoittelemattomassa toiminnassa on kasvanut ajanjakson aikana 68,9 % (taulu 4). Osittain vastaavia palveluksia tuottavassa julkisessa toiminnassa työllisten lukumäärä on kasvanut 145,8 %. Samalla julkisen toiminnan osuus työllisistä on kasvanut 7,8 %:sta 18,3 %:iin ja voittoa tavoittelemattoman toiminnan osuus 1,2 %:sta 2,0 %:iin. Eräänä osasyynä julkisen toiminnan kasvuun ovat olleet varsinkin opetuksen alalla tapahtuneet siirtymät. Peruskouluuudistus ja yksityisten korkeakoulujen valtiollistaminen siirsivät aikaisemmin yksityisellä pohjalla toimineita oppilaitoksia julkiseen toimintaan. Voittoa tavoittelemattoman toiminnan opetustoimialalla työllisiä oli vuonna 1971 vielä 16,5 tuhatta, mutta lukumäärä laski vuoteen 1980 tultaessa 8,1 tuhanteen. Julkisen toiminnan osuutta ovat lisäksi kasvattaneet eräät muut siirtymät mm. lääkintäpalveluista, viimeksi työterveyslaitos vuonna 1978.

Toimialoittaiset volyyymi-indeksit (taulu 10) osoittavat hyvin erilaista kehitystä. Edellämainittu opetustoiminta on oma lukunsa. Julkisen hallinnon eli metsälautakuntien sekä lääkintäpalveluiden kehitys on ollut suurin piirtein samaa luokkaa kuin koko voittoa tavoittelemattoman toiminnan yhteensä. Eniten ovat kasvaneet sosiaalihuolto ja järjestö- ym. toiminta. Sosiaalihuollon kehitys oli vielä 60-luvulla

suunnilleen samansuuruista kuin lääkintäpalveluiden kehitys. Parantuneet julkisen toiminnan lääkintäpalvelut ja siirtymiset voittoa tavoittelemattomasta toiminnasta ovat hillinneet lääkintäpalveluiden kasvua 70-luvulla. Sen sijaan sosiaalihuollossa näyttää löytyvän vielä kenttää voittoa tavoittelemattomallekin toiminnalle. Järjestö- ym. toiminta on kasvanut tasaisesti koko ajanjakson ajan. Tästä kasvusta ovat vastanneet kaikki alatoimialat, ammattijärjestöt, uskonnolliset yhteisöt, muut aatteelliset ja sivistykselliset yhteisöt sekä virkistys- ja kulttuuripalvelutoiminta.

Voittoa tavoittelematon toiminta ei ole erityisen suhdanneherkkää, koska rahoitus on vakaalla pohjalla. Ajanjakson aikana siinä on kuitenkin tapahtunut merkittäviä muutoksia (taulu 15). Valtion rahoitusosuus on pienentynyt yli puolesta vuonna 1960 runsaaseen 30 %:iin vuonna 1980. Samalla on kotitalouksien osuus kasvanut vajaasta 30 %:sta yli 43 %:iin. Edellä mainittu opetuksen osuuden pienentyminen on suurin osasy syy tähän etupäässä 70-luvulla tapahtuneeseen kehitykseen. Voittoa tavoittelematon opetushan on ollut paljolti valtion rahoittamaa. Kuntien rahoitusosuus on ajanjakson aikana kasvanut vähitellen 5 %:sta lähes 10 %:iin. Kuntien avustusten kohteina ovat olleet kasvavat sosiaalihuollon ja virkistys- ja kulttuuripalveluiden toimialat. Voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen rahoituksen erityispiirre on, että yhteisöjen tuloista noin 15 % ja valtion tulonsiirroista peräti 40 % on viime vuosina ollut erilaisista peleistä peräisin. Lottoon, veikkaukseen, raha-arpoihin ja bingoon käytetty rahamäärä on kasvanut suhdannetilanteista riippumatta.

9. ENGLISH SUMMARY

For the first time in the history of Finnish national accounting, the calculations for non-profit institutions are carried out separately. In the former system, some units of the producers of non-profit services were included in the calculations of private services on production, consumption expenditure and capital formation accounts. In the accounts by institutional sectors, non-profit institutions were included in households in the former system.

In the categories of transactors used in production, consumption expenditure and capital formation accounts, producers of non-profit services are in the present system made up of producers of private non-profit services, by attaching to it other non-profit bodies of government services, which in the SNA classification belong to producers of government services. In the classification by institutional sectors, the non-profit institutions include other non-profit bodies of general government as well. This decision, deviating from the SNA classification, was come to because of the difficulties in outlining the limits between the two sectors, and because of the wishes of the users; it was desired to keep the general government sector as precisely defined as possible. Non-profit institutions and producers of non-profit services can be understood as producers of general services to households financed and controlled by households and the general government.

The definition of the minimum size of unit deviates from the SNA as well: also units, which have the equivalent of less than two full-time employees, set in the SNA, are included.

The total level of non-profit activities and the structures for the accounts were obtained in the following way: Large quantities of income statements and balance sheet data and statistical data for the basic year 1975 were collected from non-profit institutions. On the basis of the material the structures for the accounts were made up by activities. Production, consumption expenditure and capital formation accounts by activities were obtained either from the total material, or by making corrections for coverage to the structure of accounts in order to estimate the missing units. In the correction for coverage, the desired level of employment was the Population and Housing Census

of 1975. The accounts of non-profit institutions as institutional sector are the result of combining the accounts by activities.

The activities of public administration include the forestry extension services of the central and district forestry boards. Forest improvement work is included in industries. The data necessary for the accounts are obtained from the forestry boards.

Education services and research and scientific institutes include private educational institutes like secondary schools, folk high schools and sports schools, civic and worker's institutes and course centres on various fields. In addition, the sector contains private universities, summer universities, activities of study centres and private research activities. Private educational institutions working on commercial basis, like driving courses and letter courses, are included in industries. The most important source of data is the follow-up system maintained by the Ministry of Education, from which data on private educational institutes are obtained.

Medical, dental, other health and veterinary services include organisations and institutions working for the promotion of health, for welfare for the disabled and for persons with sensory defects. The most important sources are the income statements and balance sheet data of these organisations.

To the welfare institutions belong organisations and institutions taking care of children, young people, the mentally subnormal and the aged. Statistics compiled by the National Board of Social Welfare are the most important sources.

The activities of business, professional and labor organisations, other social and related community services, recreational and cultural services comprise about half on the non-profit activities. The sector includes labor organisations, but excludes employer and farmers' associations, which belong to industries. The most important subdivision of this sector are the religious organisations consisting evangelical-lutheran and greek orthodox churches (state churches), as well as other

registered congregations. The sector includes also other ideal and social organisations like political parties, as well as recreational and cultural services like theatres, other art organisations and sports. Final accounts of the organisations and statistics of the economy of parishes are used as source material.

In the annual publications on revised national accounting, the housing corporations are included in the non-profit institutions in the institutional accounts. In Finland, a considerable proportion of dwelling corporations are built up in the form of companies, in which private persons hold the shares of their dwelling. The activities of the housing corporations do not aim at profit, but to cover the costs only. Due to the extent of these activities, the housing corporations are not included in enterprises, in which they would belong on the basis of their legal status, but in the non-profit institutions. In the present publication, housing corporations are not dealt with and their effects on the calculations presented in the tables are eliminated.

The appendix tables in the present publication present the development of the non-profit sector in 1960-1980 and its significance regarding Finland's national economy. The figures of 1980 are preliminary.

LIITETAULUKOT
APPENDIX TABLES

	Sivu
1. Tuotantotili käypiin hintoihin - 1 000 000 mk Production account at current prices - 1 000 000 mk	52
2. Tuotantotili käypiin hintoihin - prosenttiosuudet Production account - percentages	52
3. Tuotantotili vuoden 1975 hintoihin Production account at 1975 prices	54
4. Työlliset Employed persons	54
5. Kokonaistuotos käypiin hintoihin Gross output at current prices	56
6. Kokonaistuotos 1975 hintoihin Gross output 1975 prices	56
7. Välituotekäyttö käypiin hintoihin Intermediate consumption at current prices	58
8. Välituotekäyttö 1975 hintoihin Intermediate consumption 1975 prices	58
9. Arvonlisäys käypiin hintoihin Value added at current prices	60
10. Volyymi-indeksit 1960 = 100 Volume indices 1960 = 100	60
11. Tulot Income	62
12. Tulonkäyttö Outlay	62
13. Varallisuuden bruttomuodostuksen rahoitus Finance of gross accumulation	64
14. Varallisuuden bruttomuodostus Gross accumulation	64
15. Tulot - prosenttiosuudet Income - percentages	66

3 TUOTANTOTILI VUODEN 1975 HINTOIHIN
PRODUCTION ACCOUNT AT 1975 PRICES

1 000 000 MK

VOITTOA TAVOITTELEMATON TOIMINTA PRODUCERS OF NON-PROFIT SERVICES		1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967
ARVONLISAYS,.....		940.8	978.0	1046.1	1089.5	1110.3	1173.6	1210.0	1252.5
- KOTIMAISET TUOTANNONTEKIJATULOT,...		874.5	908.4	968.5	1010.0	1029.4	1085.5	1117.2	1159.3
- KIINTEAN PAAOMAN KULUMINEN,.....		66.3	69.6	77.6	79.5	80.9	88.1	92.8	93.2
VALITUOTEKAYTTO,.....		407.5	447.9	489.8	530.7	547.3	598.0	664.4	704.0
KOKONAISTUOTOS,.....		1348.3	1425.9	1535.9	1620.2	1657.6	1771.6	1874.4	1956.5

4 TYOLLISET
EMPLOYED PERSONS

1 000 HENKEA
PERSONS

VOITTOA TAVOITTELEMATON TOIMINTA PRODUCERS OF NON-PROFIT SERVICES		1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967
JULKINEN HALLINTO,.....		.6	.6	.7	.7	.7	.7	.7	.7
OPETUS JA TUTKIMUSTOIMINTA,.....		9.5	10.2	11.4	12.0	12.1	13.0	13.5	14.2
LAAKINTA- JA ELAINLAAKINTAPALVELU,...		3.2	3.2	3.2	3.2	3.2	3.3	3.3	3.3
SOSIAALIHUOLTO,.....		3.2	3.2	3.2	3.4	3.5	3.5	3.6	3.6
JARJESTO-,AATTEELL, ,VIRK, -,KULTT, T, .		9.2	9.4	9.8	10.2	10.6	11.2	11.5	11.9
VOITTOA TAVOITTELEMATON TOIMINTA YHT		25.7	26.6	28.3	29.5	30.1	31.7	32.6	33.7
OSUUS KOKO KANSANTALOUDESTA,.....		1.2	1.2	1.3	1.4	1.4	1.5	1.5	1.6

1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
1284.0	1351.5	1407.9	1471.6	1517.6	1543.5	1584.1	1518.5	1457.2	1443.9	1480.2	1508.7	1569.8
1191.9	1251.8	1304.2	1354.7	1395.1	1425.2	1462.1	1401.6	1351.5	1336.6	1369.2	1395.0	1453.9
92.1	99.7	103.7	116.9	122.5	118.3	122.0	116.9	105.7	107.3	111.0	113.7	115.9
704.8	714.6	766.4	830.4	857.0	842.9	774.9	796.3	825.4	844.9	885.1	911.1	972.8
1988.8	2066.1	2174.3	2302.0	2374.6	2386.4	2359.0	2314.8	2282.6	2288.8	2365.3	2419.8	2542.6

1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
.7	.7	.7	.7	.7	.7	.7	.7	.8	.8	.9	1.0	1.0
14.6	15.3	15.9	16.5	16.6	15.7	14.8	11.9	9.8	8.0	8.1	8.1	8.1
3.4	3.4	3.6	3.8	3.9	4.1	4.1	4.3	4.4	4.5	4.6	4.5	4.8
3.6	3.8	4.0	4.2	4.5	4.8	5.3	5.6	5.8	6.2	6.7	7.4	8.0
12.3	13.1	13.7	14.2	14.9	16.2	17.9	18.7	19.3	20.0	20.3	20.5	21.5
34.6	36.3	37.9	39.4	40.6	41.5	42.8	41.2	40.1	39.5	40.6	41.5	43.4
1.6	1.7	1.7	1.8	1.9	1.9	1.9	1.8	1.8	1.8	1.9	1.9	2.0

1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
17.0	17.5	18.2	18.3	20.3	23.1	27.0	32.6	39.0	44.7	55.2	67.0	75.3
417.1	457.1	490.6	554.1	592.7	642.3	689.1	663.6	639.3	608.6	657.9	742.5	813.2
80.7	85.6	95.9	110.8	129.5	152.8	176.3	236.8	279.3	318.9	342.5	351.8	421.0
70.0	76.0	84.5	95.9	115.2	135.6	172.4	225.0	270.2	303.4	349.5	402.3	497.0
383.3	413.3	465.4	534.2	616.6	740.6	941.8	1156.8	1382.1	1564.7	1706.8	1908.7	2220.3
968.1	1049.5	1154.6	1313.3	1474.3	1694.4	2006.6	2314.8	2609.9	2840.3	3111.9	3472.3	4026.8
1.5	1.4	1.4	1.4	1.4	1.3	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2	1.1	1.1

1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
30.5	30.6	30.4	30.1	31.0	31.2	31.1	32.6	36.0	38.1	44.0	49.2	49.6
842.1	882.0	908.4	948.3	940.5	895.8	811.1	663.6	562.1	497.7	507.0	520.9	522.8
170.3	173.8	184.7	198.5	208.5	216.2	212.1	236.8	242.8	255.5	260.8	248.5	267.9
149.4	152.9	160.9	169.0	183.1	191.0	205.6	225.0	238.4	245.7	262.8	280.9	308.9
796.5	826.8	889.9	956.1	1011.5	1052.2	1099.1	1156.8	1203.3	1251.8	1290.7	1320.3	1393.4
1988.8	2066.1	2174.3	2302.0	2374.6	2386.4	2359.0	2314.8	2282.6	2288.8	2365.3	2419.8	2542.6
1.4	1.4	1.3	1.4	1.3	1.2	1.2	1.2	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1

7 VALITUOTEKAYTTO KAYPIIN HINTOIHIN
INTERMEDIATE CONSUMPTION AT CURRENT PRICES

1 000 000 MK

	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967
VOITTOA TAVOITTELEMATON TOIMINTA PRODUCERS OF NON-PROFIT SERVICES								
JULKINEN HALLINTO,.....	1.8	1.9	2.0	2.4	2.5	3.0	3.2	3.4
OPETUS JA TUTKIMUSTOIMINTA,.....	52.1	58.5	66.7	74.5	80.4	89.8	100.3	104.3
LAAKINTA- JA ELAINLAAKINTAPALVELU,..	12.9	13.7	14.6	15.6	17.3	20.0	21.4	23.9
SOSIAALIHUOLTO,.....	11.0	12.0	13.1	14.3	15.4	18.1	20.8	23.6
JARJESTO-,AATTEELL.,VIRK,-,KULTT,T..	66.5	73.3	80.5	91.5	104.5	120.2	139.2	155.4
VOITTOA TAVOITTELEMATON TOIMINTA YHT	144.3	159.4	176.9	198.3	220.1	251.1	284.9	310.6
OSUUS KOKO KANSANTALOUDESTA,.....	.9	.9	1.0	1.0	1.0	1.0	1.1	1.1

8 VALITUOTEKAYTTO 1975 HINTOIHIN
INTERMEDIATE CONSUMPTION 1975 PRICES

1 000 000 MK

	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967
VOITTOA TAVOITTELEMATON TOIMINTA PRODUCERS OF NON-PROFIT SERVICES								
JULKINEN HALLINTO,.....	5.1	5.3	5.5	6.4	6.2	7.1	7.5	7.7
OPETUS JA TUTKIMUSTOIMINTA,.....	147.1	164.4	184.7	199.4	199.9	213.8	233.9	236.4
LAAKINTA- JA ELAINLAAKINTAPALVELU,..	36.4	38.5	40.4	41.7	43.0	47.6	49.9	54.2
SOSIAALIHUOLTO,.....	31.1	33.7	36.3	38.3	38.3	43.3	48.5	53.5
JARJESTO-,AATTEELL.,VIRK,-,KULTT,T..	187.8	206.0	222.9	244.9	259.9	286.2	324.6	352.2
VOITTOA TAVOITTELEMATON TOIMINTA YHT	407.5	447.9	489.8	530.7	547.3	598.0	664.4	704.0
OSUUS KOKO KANSANTALOUDESTA,.....	.9	.9	.9	.9	.9	.9	1.0	1.0

1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
3.9	4.0	4.0	4.0	4.5	5.3	6.2	7.2	7.8	10.9	14.6	17.8	20.0
115.7	125.3	133.0	149.0	153.5	173.4	170.3	166.8	182.1	210.9	236.2	271.3	299.6
27.0	28.6	31.5	36.6	43.3	51.2	59.1	84.8	99.6	120.7	127.9	122.9	147.7
25.7	26.0	28.6	32.1	38.1	44.4	56.3	72.2	89.9	95.3	113.7	123.0	153.0
172.6	178.4	207.9	239.3	276.0	322.6	390.6	465.3	539.5	602.3	665.6	740.5	867.1
344.9	362.3	405.0	461.0	515.4	596.9	682.5	796.3	918.9	1040.1	1158.0	1275.5	1487.4
1.1	1.0	1.0	1.0	.9	.9	.7	.8	.8	.8	.8	.8	.7

1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
8.0	7.9	7.6	7.2	7.5	7.5	7.0	7.2	7.0	8.9	11.1	12.7	13.1
236.4	247.1	251.7	268.4	255.2	244.9	193.4	166.8	163.5	171.4	179.7	193.8	195.9
55.2	56.4	59.6	65.9	72.0	72.3	67.1	84.8	89.4	98.0	97.1	87.8	96.6
52.5	51.3	54.1	57.8	63.3	62.7	63.9	72.2	80.7	77.4	86.3	87.9	100.1
352.7	351.9	393.4	431.1	459.0	455.5	443.5	465.3	484.8	489.2	510.9	528.9	567.1
704.8	714.6	766.4	830.4	857.0	842.9	774.9	796.3	825.4	844.9	885.1	911.1	972.8
1.0	.9	.9	.9	.9	.8	.7	.8	.8	.8	.8	.8	.8

9 ARVONLISAYS KAYPIIN HINTOIHIN
VALUE ADDED AT CURRENT PRICES

1 000 000 MK

	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967
VOITTOA TAVOITTELEMATON TOIMINTA PRODUCERS OF NON-PROFIT SERVICES								
JULKINEN HALLINTO,.....	6.1	6.3	7.8	8.5	10.0	10.9	11.6	12.4
OPETUS JA TUTKIMUSTOIMINTA,.....	92.5	106.9	126.4	146.9	163.7	195.6	221.8	260.2
LAAKINTA- JA ELAINLAAKINTAPALVELU,..	24.9	27.6	29.1	31.4	34.2	39.9	42.3	47.0
SOSIAALIHUOLTO,.....	20.6	22.1	23.1	28.0	32.2	34.4	37.4	40.8
JARJESTO-,AATTEELL.,VIRK,-,KULTT.,T.,	80.0	87.9	98.4	111.2	122.6	145.2	160.8	175.4
VOITTOA TAVOITTELEMATON TOIMINTA YHT	224.1	250.8	284.8	326.0	362.7	426.0	473.9	535.8
OSUUS KOKO KANSANTALOUDESTA,.....	1.6	1.5	1.6	1.7	1.7	1.8	1.9	2.0

10 VOLYYMI-INDEKSIT
VOLUME INDICES

1960 = 100

	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967
VOITTOA TAVOITTELEMATON TOIMINTA PRODUCERS OF NON-PROFIT SERVICES								
JULKINEN HALLINTO,.....	100.0	98.7	102.6	98.7	100.0	99.6	101.3	101.7
OPETUS JA TUTKIMUSTOIMINTA,.....	100.0	107.5	120.5	127.0	128.3	138.1	143.7	150.6
LAAKINTA- JA ELAINLAAKINTAPALVELU,..	100.0	100.7	101.6	101.0	101.4	102.2	102.4	103.8
SOSIAALIHUOLTO,.....	100.0	100.4	100.8	107.4	110.2	111.6	113.3	113.4
JARJESTO-,AATTEELL.,VIRK,-,KULTT.,T.,	100.0	102.1	106.5	110.7	114.5	121.4	125.0	129.2
VOITTOA TAVOITTELEMATON TOIMINTA YHT	100.0	104.0	111.2	115.8	118.0	124.7	128.6	133.1

1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
13.1	13.5	14.2	14.3	15.8	17.8	20.8	25.4	31.2	33.8	40.6	49.2	55.3
301.4	331.8	357.6	405.1	439.2	468.9	518.8	496.8	457.2	397.7	421.7	471.2	513.6
53.7	57.0	64.4	74.2	86.2	101.6	117.2	152.0	179.7	198.2	214.6	228.9	273.3
44.3	50.0	55.9	63.8	77.1	91.2	116.1	152.8	180.3	208.1	235.8	279.3	344.0
210.7	234.9	257.5	294.9	340.6	418.0	551.2	691.5	842.6	962.4	1041.2	1168.2	1353.2
623.2	687.2	749.6	852.3	958.9	1097.5	1324.1	1518.5	1691.0	1800.2	1953.9	2196.8	2539.4
2.0	1.9	1.9	1.9	1.9	1.8	1.7	1.6	1.6	1.6	1.6	1.5	1.5

1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
97.0	97.8	98.3	98.7	101.3	102.2	103.9	109.5	125.0	125.9	141.8	157.3	157.3
154.4	161.8	167.4	173.3	174.6	165.9	157.4	126.6	101.6	83.2	83.4	83.4	83.3
107.8	109.9	117.1	124.2	127.8	134.7	135.8	142.3	143.6	147.5	153.3	150.5	160.4
113.9	119.4	125.5	130.7	140.8	150.8	166.5	179.6	185.3	197.8	207.4	226.8	245.4
133.2	142.5	149.0	157.5	165.8	179.0	196.7	207.5	215.6	228.8	234.0	237.4	247.9
136.5	143.7	149.6	156.4	161.3	164.1	168.4	161.4	154.9	153.5	157.3	160.4	166.9

11 TULOT
INCOME

1 000 000 MK

VOITTOA TAVOITTELEMATTOMAT YHTEISÖT
NON-PROFIT INSTITUTIONS

	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967
TOIMINTAYLIJAAMA,	5.1	5.7	6.4	7.2	8.0	9.4	11.0	12.8
OMAISUUSTULOT,	10.4	14.3	15.3	16.6	17.3	19.5	21.5	21.8
VAHINKOVAKUUTUSKORVAUKSET,4	.4	.5	.5	.5	.5	.5	.7
LASKENNALLISET SOSIAALIVAKUUTUSMAKSUT,	20.7	22.8	25.6	29.5	32.8	39.0	43.7	49.9
TULONSIIRROT JULKISYHTEISOILTA,	171.7	195.3	218.1	233.8	289.3	332.7	360.1	398.1
- VALTIOLTA,	156.6	179.4	201.1	215.1	267.2	307.4	327.8	360.2
- KUNNILTA JA KUNTAINLIITOILTA,	15.1	15.9	17.0	18.7	22.1	25.3	32.2	37.6
- SOSIAALITURVARAHASTOILTA,0	.0	.0	.0	.0	.0	.1	.3
TULONSIIRROT MUILTA KOTIM, SEKTOREILTA	96.5	108.3	119.8	139.3	159.9	182.8	202.5	227.5
- KOTITALOUKSILTA,	89.6	100.5	108.1	126.4	146.0	167.0	185.6	209.8
- YRITYKSILTA,	5.9	6.6	10.2	10.8	11.8	13.5	14.4	14.4
- RAHOITUSLAITOKSILTA,	1.0	1.2	1.5	2.1	2.1	2.3	2.5	3.3
TULONSIIRROT ULKOMAILTA,2	.2	.3	.3	.3	.3	.4	.4
TULOT YHTEENSA,	305.0	347.0	386.0	427.2	508.1	584.2	639.7	711.2

12 TULONKAYTTO
OUTLAY

1 000 000 MK

	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967
OMAISUUSTULOT MENONA,	10.1	10.6	11.2	12.9	15.9	18.2	21.8	33.8
VAHINKOVAKUUTUSMAKSUT, NETTO,3	.3	.4	.4	.4	.5	.6	.6
VALITTOMAT VEROT,5	.7	.8	1.0	1.3	1.5	1.7	1.8
RAHASTOIMATTOMAT SOSIAALIVAKUUTUSETUUD	3.7	3.9	4.4	4.9	5.8	6.3	7.0	8.3
SOSIAALIIVUSTUKSET,	7.9	9.8	11.4	21.2	14.6	17.1	19.7	19.8
TULONSIIRROT JULKISYHTEISOILLE,	1.2	2.3	2.1	2.2	2.6	2.9	3.0	4.0
- VALTIOLLE,	1.2	2.3	2.1	2.2	2.5	2.8	2.8	3.5
- SOSIAALITURVARAHASTOILLE,0	.0	.0	.0	.1	.1	.2	.5
TULONSIIRROT KOTITALOUKSILLE,0	.0	.0	.0	.0	.0	.0	.0
TULONSIIRROT ULKOMAILLE,6	.9	.9	.9	1.1	1.4	1.7	2.3
KAYTETTAVISSA OLEVA TULO,	280.7	318.5	354.8	383.7	466.4	536.3	584.2	640.6
KULUTUSMENOT,	284.4	317.1	357.7	405.8	450.8	524.9	588.4	655.8
SAASTO,	-3.7	1.4	-2.9	-22.1	15.6	11.4	-4.2	-15.2
TULONKAYTTO YHTEENSA,	305.0	347.0	386.0	427.2	508.1	584.2	639.7	711.2

1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
16.4	19.9	26.3	28.5	32.5	41.3	46.0	52.2	57.1	61.8	69.4	86.3	95.9
28.0	29.6	33.8	47.5	45.1	71.2	84.1	95.4	110.3	134.0	150.8	161.6	184.2
.8	.8	1.1	1.2	1.3	1.5	1.7	1.8	2.6	1.3	1.5	10.6	11.8
58.9	64.7	70.1	78.7	87.3	98.8	115.3	129.1	141.9	145.6	157.9	179.2	205.3
417.1	479.3	517.2	612.3	690.0	839.0	1100.2	1205.9	1261.8	1281.0	1272.9	1435.9	1676.7
373.9	428.0	461.0	542.5	606.7	689.6	916.0	976.7	1009.4	981.7	958.2	1085.8	1279.9
42.9	50.1	55.2	68.1	81.3	145.8	179.3	222.9	244.4	289.3	303.5	338.7	384.1
.3	1.2	1.0	1.7	2.0	3.6	4.9	6.3	8.0	10.0	11.2	11.4	12.7
256.1	298.7	346.0	406.6	472.0	597.8	757.3	1021.0	1195.1	1441.8	1421.7	1617.4	1867.6
236.9	273.9	319.5	377.4	443.6	561.5	712.3	964.9	1129.2	1359.8	1351.9	1530.9	1745.8
15.4	20.6	22.8	24.8	23.8	30.8	38.4	49.1	57.3	71.3	60.6	75.4	107.6
3.8	4.2	3.7	4.4	4.6	5.5	6.6	7.0	8.6	10.7	9.2	11.1	14.2
.4	.4	.6	.8	.8	.9	.9	.9	.9	1.7	1.3	1.5	1.6
777.7	893.4	995.1	1175.6	1329.0	1650.5	2105.5	2506.3	2769.7	3067.2	3075.5	3492.5	4043.1

1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
55.6	64.5	66.4	81.5	86.1	125.8	155.0	160.4	154.9	185.4	209.1	237.3	282.4
.7	.8	.8	1.0	1.2	1.3	1.6	1.7	1.8	1.8	2.1	1.8	2.6
1.7	2.2	2.5	3.1	3.5	4.2	5.3	5.9	6.8	8.0	11.2	9.8	11.3
10.4	12.6	12.8	16.3	20.9	25.7	32.3	42.3	66.5	76.3	85.7	98.1	109.0
26.1	28.6	32.6	50.4	44.1	66.7	63.8	65.8	72.4	80.0	94.3	104.1	120.7
4.5	5.2	6.0	5.7	4.2	6.7	7.3	14.0	31.1	17.4	25.7	33.0	40.2
3.9	4.4	5.2	5.3	3.5	6.1	7.1	13.0	29.4	17.0	24.3	31.2	38.2
.6	.8	.8	.4	.7	.6	.2	1.0	1.7	.4	1.4	1.8	2.0
.0	.0	.0	.5	1.0	2.0	3.1	4.4	3.7	4.3	7.8	9.1	10.7
2.8	3.6	3.8	4.3	4.6	5.4	5.4	6.4	6.6	6.4	10.8	19.9	25.9
675.9	775.9	870.2	1012.8	1163.4	1412.7	1831.7	2205.4	2425.9	2687.6	2628.8	2979.4	3440.3
754.8	819.0	901.3	1024.4	1145.1	1314.8	1551.8	1773.2	1944.5	2127.8	2312.8	2593.5	2987.1
78.9	743.1	731.1	711.6	18.3	97.9	279.9	432.2	481.4	559.8	316.0	385.9	453.2
777.7	893.4	995.1	1175.6	1329.0	1650.5	2105.5	2506.3	2769.7	3067.2	3075.5	3492.5	4043.1

13 VARALLISUUDEN BRUTTOMUODOSTUKSEN RAHOITUS
FINANCE OF GROSS ACCUMULATION

1 000 000 MK

VOITTOA TAVOITTELEMATTOMAT YHTEISÖT
NON-PROFIT INSTITUTIONS

	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967
SAASTO,.....	-3.7	1.4	-2.9	-22.1	15.6	11.4	-4.2	-15.2
KIINTEAN PAAOMAN KULUMINEN,.....	20.7	22.7	26.2	28.3	30.5	34.9	37.7	40.1
PAAOMANSIIRROT, NETTO,.....	18.0	19.6	19.7	17.0	18.0	18.7	21.5	35.1
VARALLISUUDEN BR, MUODOSTUKSEN RAHOITUS	35.0	43.7	43.0	23.2	64.1	65.0	55.0	60.0

14 VARALLISUUDEN BRUTTOMUODOSTUS
GROSS ACCUMULATION

1 000 000 MK

VOITTOA TAVOITTELEMATTOMAT YHTEISÖT
NON-PROFIT INSTITUTIONS

	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967
KIINTEAN PAAOMAN BRUTTOMUODOSTUS,.....	48.9	42.1	32.9	45.1	40.8	83.4	77.0	77.0
MAANDSTOT, NETTO,.....	.0	.0	.0	.0	.0	.0	.0	.0
NETTOLUOTONANTO,.....	-13.9	1.6	10.1	-21.9	23.3	-18.4	-22.0	-17.0
VARALLISUUDEN BRUTTOMUODOSTUS,.....	35.0	43.7	43.0	23.2	64.1	65.0	55.0	60.0

1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
-78.9	-43.1	-31.1	-11.6	18.3	97.9	279.9	432.2	481.4	559.8	316.0	385.9	453.2
43.9	49.4	54.6	66.9	76.2	85.3	108.5	116.9	116.1	128.0	145.1	164.4	189.6
41.4	44.2	47.5	64.1	56.7	73.5	101.5	89.3	97.8	99.1	107.6	131.2	180.8
6.4	50.5	71.0	119.4	151.2	256.7	489.9	638.4	695.3	786.9	568.7	681.5	823.6

1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
96.5	103.3	139.7	57.1	84.3	322.5	316.6	351.9	294.8	380.0	406.2	449.9	592.3
.0	.0	.0	.0	.0	.0	.0	-8.1	-7.4	-9.1	-2.5	-3.5	-3.9
-90.1	-52.8	-68.7	62.3	66.9	-65.8	173.3	294.6	407.9	416.0	165.0	235.1	235.2
6.4	50.5	71.0	119.4	151.2	256.7	489.9	638.4	695.3	786.9	568.7	681.5	823.6

15 TULOT
INCOME

PROSENTTIOSUUDET
PERCENTAGES

VOITTOA TAVOITTELEMATTOMAT YHTEISÖT
NON-PROFIT INSTITUTIONS

	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967
TOIMINTAYLIJAAMA,	1.7	1.6	1.7	1.7	1.6	1.6	1.7	1.8
OMASUUSTULOT,	3.4	4.1	4.0	3.9	3.4	3.3	3.4	3.1
TULONSIIRROT VALTIOLTA,	51.3	51.7	52.1	50.4	52.6	52.6	51.2	50.6
TULONSIIRROT KUNNILTA,	5.0	4.6	4.4	4.4	4.3	4.3	5.0	5.3
TULONSIIRROT KOTITALOUKSILTA,	29.4	29.0	28.0	29.6	28.7	28.6	29.0	29.5
MUUT TULOT JA TULONSIIRROT,	9.2	9.0	9.9	10.1	9.3	9.5	9.6	9.7
TULOT YHTEENSA,	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
OSUUS KOTIM, SEKTORIEN TULOISTA,	1.5	1.5	1.5	1.5	1.6	1.6	1.6	1.6

1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
2.1	2.2	2.6	2.4	2.4	2.5	2.2	2.1	2.1	2.0	2.3	2.5	2.4
3.6	3.3	3.4	4.0	3.4	4.3	4.0	3.8	4.0	4.4	4.9	4.6	4.6
48.1	47.9	46.3	46.1	45.7	41.8	43.5	39.0	36.4	32.0	31.2	31.1	31.7
5.5	5.6	5.5	5.8	6.1	8.8	8.5	8.9	8.8	9.4	9.9	9.7	9.5
30.5	30.7	32.1	32.1	33.4	34.0	33.8	38.5	40.8	44.3	44.0	43.8	43.2
10.2	10.3	10.0	9.5	9.0	8.5	8.0	7.7	7.9	7.8	7.9	8.3	8.7
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
1.6	1.6	1.6	1.6	1.6	1.6	1.6	1.6	1.5	1.5	1.4	1.4	1.4

TILASTOKESKUS

TUTKIMUKSIA

1. *Paavo Grönlund – Olavi Niitamo*, Kansantalouden tilinpidon rakenne. Kesäkuu 1966. 38 s.
2. *Olavi Niitamo*, Taloudellinen malli. Kolmas painos. Lokakuu 1979. 67 s.
3. *Reino Hjerppe*, Aksiomaattisen menetelmän periaatteista ja soveltamisesta kokonaistaloudellisen kuvausjärjestelmän laatimisessa. Huhtikuu 1967. 45 s.
4. *Aarno Soivio*, Koe akateemisen koulutuksen saaneen työvoiman kysynnän ennustamiseksi. Syyskuu 1967. 12 s.
5. *Paavo Grönlund – Olavi Niitamo*, Suomen kansantalouden tilinpito vuosina 1948–1964, käsitteet ja menetelmät. Maaliskuu 1968. 190 s.
6. *Olavi Niitamo*, Systeemiäjäattelun eräitä pääpiirteitä. Huhtikuu 1968. 31 s.
7. *Raoul Brummert*, Om företaget och den ekonomiska tillväxten. En mikroekonomisk undersökning. Juni 1968. 169 s.
8. *Kalevi Koljonen*, Pääomakannan käsite ja mittaaminen sekä sovellutus Suomen rakennuskantaan vuosina 1950–1960. Syyskuu 1968. 92 s.
9. *Olavi Niitamo*, Tuotantofunktio, sen jäännöstermi ja teknillinen kehitys. Tammikuu 1969. 49 s.
10. *Eeva-Liisa Kaski*, Näkökohtia aluetilastojen kehittämistä. 28 s.
Pertti Marjomaa, Aluesuunnittelun tilastojen tarpeesta. 18 s.
Reino Hjerppe, Pääomakannan alueittaisesta jakautumisesta aluesuunnittelun näkökulmasta 17 s.
Antti Somervuori, Tulojen ja elinkustannusten alueellisten erojen mittaaminen. Kesäkuu 1969. 54 s.
11. *Heikki Oksanen*, Monitasosuunnittelun käsite ja perusongelmat. 12 s.
Eila Olkkonen, Suunnittelusta ja päätöksenteosta monitasoprosesseina keskitetysti johdetuissa talouksissa. Syyskuu 1969. 18 s.
12. Tulonjaon kehityspiirteitä vuosina 1955–1968. Maaliskuu 1970. 43 s.
13. *Tarmo Korpela*, Talonrakennustoiminnan lyhyen tähtäyksen ennustemalleja koskeva tutkimus. Kesäkuu 1970. 92 s.
14. *Tor Hartman*, Ylioppilastutkinnosta ja ylioppilaiden lukumääristä tulevaisuudessa. Heinäkuu 1971. (Vain ruotsinkielinen). 32 s.
15. *Reino Hjerppe – Olavi E. Niitamo*, Uuden SNA:n mukaisen kansantalouden tilinpidon perusrakenne. Elokuu 1971. 124+74 s.
16. *Antti Somervuori*, Elinkustannusten ja reaalityulojen alueelliset erot Suomessa. Maaliskuu 1972. 99 s.
17. *Pasi Markelin*, Itsemurhat Suomessa vuosina 1936–1965. Elokuu 1972. 151 s.
18. *Mauri Nieminen*, Syntyvyysfunktion matemaattisesta teoriasta. Sovellutus Suomen väestöön vuosina 1963–1967. Elokuu 1972. 82 s.
19. Vuoden 1971 kuntien kalleustutkimus. Marraskuu 1972. 76 s.
20. *Aarno Laihonon*, Ympäristötilastollisen tietojärjestelmän kehikko. Joulukuu 1972. 130 s.
21. *Reino Hjerppe*, Kokonaistaloudelliseen ohjelmointimalliin perustuva tutkimus tuotannon tekijöiden allokatiosta Suomessa. Joulukuu 1972. 133 s.
22. *Kimmo Mikkola*, Maassamuutto ja pohjoismainen muuttoliike vuonna 1970. Tammikuu 1973. 85 s.
23. *Aarno Laihonon*, The Framework of an Information System of Environmental Statistics. March 1973. 39 s.
24. *Seppo Leppänen – Tuulikki Lund – Arto Ojala – Reijo Pöytäkiivi*, Osamaksukauppa ja sen säätely Suomessa vuosina 1969–1972. Huhtikuu 1973. 118 s.
25. *Kimmo Mikkola*, Ruotsissa vuosina 1946–1970 ansiotyössä ollut suomalaisväestö. Heinäkuu 1973. 40 s.
26. Neuvostoliiton suunnittelujärjestelmästä. Marraskuu 1973.
Olavi E. Niitamo, Suunnittelusta Neuvostoliitossa. 62 s.
Reino Hjerppe, Neuvostoliiton suunnittelumalleista. 12 s.
Osmo Kuusi, Suunnittelun menetelmistä ja ongelmista Neuvostoliitossa. 27 s.

27. Tulonjaon kehityspiirteitä II vuodet 1960–1972. Joulukuu 1973. 21 s.
28. *Hannu Laine*, Systeemiteorian ja systeemidynamiikan peruskäsitteitä. Toukokuu 1974. 65 s.
29. *Niitamo*, Sosialistimaissa sovellettava kansantalouden tilinpitojärjestelmä. Toukokuu 1974. 95 s.
30. *Leskelä – Salomäki – Virtanen*, Teollisuustuotannon kuukausivolyyymi-indeksin virheet ja niiden korjaaminen lineaarisella regressiomallilla. Syyskuu 1974. 60 s.
31. *Lind – Mäenpää – Puustinen – Simola*, Vuoden 1974 kuntien kalleustutkimus. Syyskuu 1975. 178 s.
32. *Timo Puustinen*, Hintaindeksit ja laadunmuutokset, sovellutus henkilöautojen hintakehityksen mittaamiseen. Lokakuu 1975. 50 s.
32. *Timo Puustinen*, Prisindexar och kvalitetsförändringar, Försök att mäta personbilarnas prisutveckling. September 1976. 54 s.
33. *Risto Kolari*, Kuolleisuus, Kuolleisuuden alueellinen jakaantuminen Suomessa 1961–1972. Marraskuu 1975. 85 s.
34. Kokonaistaloudellisia ongelmia II. Marraskuu 1975. 95 s.
35. Finnish survey on relative income differences. March 1976. 79 s.
36. *Pekka Myrskylä*, Syntyvyys, Syntyvyyden kehitys ja alueelliset erot Suomessa. Heinäkuu 1976. 126 s.
37. Tulonjako, Kotitalouksien ja yksityisten tulonsaajien tulonjako ja sen kehitys vuosina 1966–1974. Heinäkuu 1976. 52 s.
38. *Tuominen – Puustinen*, Kuluttajahintaindeksi, Menetelmät ja käytäntö, Alueittaiset ja väestöryhmittäiset kuluttajahintaindeksit (1972 = 100) ja alueittainen kuluttajahintatilasto, Marraskuu 1976. 76 s.
38. *Tuominen – Puustinen*, Consumer price index, Methods and practice, Consumer price indices (1972 = 100) by regions and population groups and consumer price statistics by regions. March 1977. 76 s.
39. *Heli Jeskanen*, Kansantalouden tilinpidon ennakkotilaston luotettavuus Suomessa vuosina 1968–1973. Joulukuu 1976. 59 s.
40. *Kalevi Ahti*, Hint- ja volyyymi-indeksit kansantalouden tilinpidossa. Joulukuu 1976. 57 s.
41. *Risto Kolari*, Kuolleisuus, kuolleisuuden jakaantumisesta kuolemansyiden mukaan 1951–1972. Huhtikuu 1977. 90 s.
42. *Pasi Markelin*, Siirtolaisuustilastojen kehittäminen Pohjoismaissa. Heinäkuu 1977. 105 s.
43. *Veli-Matti Lehtonen*, Talonrakennusten tuotantokustannukset Suomessa vuonna 1973. Heinäkuu 1977. 85 s.
44. *Pirkko Ahmavaara*, Työvoimakehityksen ennustaminen, Arviointi pitkän aikavälin työvoimaennustemenetelmistä yhteiskuntapoliittisen suunnittelun välineenä. Heinäkuu 1977. 114 s.
45. *Veli-Matti Lehtonen*, Talonrakentamisen volyyymi 1973=100. Marraskuu 1977. 35 s.
46. *August Leppä*, Kuluttajahinnat Unkarissa ja Suomessa vuosina 1945-1975. Joulukuu 1977. 80 s.
46. *August Leppä*, Consumer Prices in Finland and Hungary 1945-1975. December 1977. 80 s.
47. *Kalevi Aléstalo*, Uusitut yritystilastot, käsitteet, luokitukset ja menetelmät. Maaliskuu 1978. 44 s.
47. *Kalevi Aléstalo*, Revised Enterprise Statistics. Concepts, classifications and methods. January 1979. 34 s.
48. *Pekka Myrskylä*, Muuttoliike 1950-1975. Lokakuu 1978. 173 s.
49. *Anders Ekman – Sakari Riihelä*, Pientalon rakennuskustannusindeksi. Marraskuu 1978. 28 s.
50. *August Leppä - Elisa Leppä*, Metalliteollisuuden volyyymi-indeksin ennakkotilaston tietojen käyttö. Huhtikuu 1979. 45 s.
51. Elinolosuhdetiedustelu 1978, Tuloksia suomalaisten elinoloja kartoittaneesta haastattelututkimuksesta. Kesäkuu 1979. 86 s.
51. Survey on Living Conditions 1978, Results from the Interview Survey on Living Conditions in Finland. September 1979. 88 s.
52. *Veli-Matti Lehtonen*, Kuluttajahintaindeksi 1977=100. Elokuu 1979. 67 s.
52. *Veli-Matti Lehtonen*, Consumer Price Index 1977=100, October 1979. 52 s.
53. *Tapio Kanninen*, Julkisyhteisöjen tilastojärjestelmät, Julkisyhteisöjen talous- ja toimintatilastojärjestelmä yhteiskuntapoliittisena ohjausinformaatiojärjestelmänä. Lokakuu 1979. 68 s.

54. *Hannele Sauli*, Kuolleisuus, Ammatti ja kuolleisuus 1971–75. Joulukuu 1979. 156 s.
55. *Carita Putkonen*, Tupakkatuotteiden kulutus, Tupakkatuotteiden kokonaiskulutus Suomessa vuosina 1960–1978. Tammikuu 1980. 23 s.
56. *Pentti Tuominen*, Tuottajahintaiset indeksit, Menetelmät ja käytäntö, Teollisuuden tuottajahintaindeksi 1975=100, Kotimarkkinoiden perushintaindeksi 1975=100, Vientihintaindeksi 1975=100, Tuontihintaindeksi 1975=100. Maaliskuu 1980. 124 s.
56. *Pentti Tuominen*, Producer Price Indices, Methods and Practice, Producer Price Index for Manufactured Products 1975=100, Basic Price Index for Domestic Supply 1975=100, Export Price Index 1975=100, Import Price Index 1975=100. August 1980. 125 p.
57. *Risto Kolari*, Kuolleisuus, Kohorttikuolleisuus Suomessa v:sta 1851 lähtien. Maaliskuu 1980. 94 s.
58. *Vihavainen – Valppu – Suokko – Björk*, Kansantalouden tilinpito, Pääomakanta vuosina 1965–1977. Huhtikuu 1980. 101 s.
59. *Pekka Mäkelä*, Maatalouden yritystilastojärjestelmän kehittäminen. Toukokuu 1980. 35 s.
60. Tuotantomenetelmien kehittäminen, Tilastokeskuksen pitkän tähtäyksen suunnitelman erillisselvitys. Joulukuu 1980. 38 s.
61. *Pekka Mäkelä – Raimo Nurminen*, Kansantalouden tilinpito, Maa-, metsä- ja kalatalous sekä metsästys kansantalouden tilinpidossa. Syyskuu 1980. 129 s.
62. *Uotila – Leppä – Katajala*, Kansantalouden tilinpito, Neljännesvuosittainen kansantalouden tilinpito. Marraskuu 1980. 58 s.
63. *Heikki Sourama – Olli Saariaho*, Kansantalouden tilinpito, Rakenne, määritelmät ja luokitukset. Joulukuu 1980. 87 s.
64. *Hannu Pääkkönen*, Työttömyyden keston mittaaminen Suomessa. Maaliskuu 1981. 35 s.
65. *Iiris Niemi – Salme Kiiski – Mirja Liikkanen*, Suomalaisten ajankäyttö 1979. Maaliskuu 1981. 143 s.
65. *Iiris Niemi – Salme Kiiski – Mirja Liikkanen*, Use of time in Finland 1979. September 1981. 143 p.
66. *Sinikka Askelo*, Opettajien työmäärätutkimus 1979, Peruskoulu, Lukio, Harjoittelukoulut, Iltakoulut. Huhtikuu 1981. 234 s.
66. *Sinikka Askelo*, Lärarnas arbetsmängd 1979, Grundskolan, Gymnasiet, Övningsskolorna, Aftonläroverken. April 1982. 226 s.
67. *Ari Tyrkkö*, Palkansaajien ansio- ja tulotason kehityksen mittaaminen. Toukokuu 1981. 74 s.
68. *Olavi E. Niitamo*, Tilastollinen tietohuolto 1980-luvulla. Elokuu 1981. 40 s.
69. *Juha Pietilä – Aku Alanen*, Valtion tulot ja menot lääneittäin 1978. Elokuu 1981, 88 s.
69. *Juha Pietilä – Aku Alanen*, Statens inkomster och utgifter länsvis, December 1981. 86 s.
70. Rakennuskustannusindeksit 1980=100. Elokuu 1981, 59 s.
71. Tilastokeskuksen pitkän tähtäyksen runkosuunnitelma. Syyskuu 1981. 49 s.
71. *Niitamo, O.E. – Laihonon, A. – Tiisonen, P.*, Long-Term Planning in the Central Statistical Office of Finland, November 1981. 70 p.
72. *Raili Broas*, Kansantalouden tilinpito, Yritykset kansantalouden tilinpidossa. Huhtikuu 1982. 62 s.
73. *Veli-Jukka Leppänen – Henry Takala*, Kansantalouden tilinpito, Rakennustoiminta kansantalouden tilinpidossa. Huhtikuu 1982. 112 s.
74. *Heli Jeskanen – Sundström*, Kansantalouden tilinpito, Teollinen toiminta kansantalouden tilinpidossa. Huhtikuu 1982. 55 s.
75. Tie- ja maarakennuskustannusindeksit 1980=100. Toukokuu 1982. 15 s.
76. *Matti Parkkinen*, Teollisuustuotannon volyyymi-indeksin laskenta. Kesäkuu 1982. 80 s.
77. *Kari Ritvanen*, Kansantalouden tilinpito, Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt kansantalouden tilinpidossa, Kesäkuu 1982. 70 s.

Tätä julkaisua myy**VALTION PAINATUSKESKUS**
MARKKINOINTIOSASTO**Postimyynti**PL 516
00101 HELSINKI 10
Puh. 90-539011**Kirjakauppa**Annankatu 44, Helsinki
(Et. Rautatiekadun kulma)
Puh. 90-17341**Denna publikation säljes av****STATENS TRYCKERICENTRAL**
MARKNADSFÖRINGSÄVDELNINGEN**Postförsäljning**PB 516
00101 HELSINGFORS 10
Tel. 90-539011**Bokhandel**Annegatan 44, Helsingfors
(i hörnet av S. Järnv.g.)
Tel. 90-17341**This publication can be obtained from****GOVERNMENT PRINTING CENTRE**
MARKETING DEPARTMENT**Mail-order business**P.O. Box 516
SF-00101 HELSINKI 10
Phone 90-539011**Bookshop**Annankatu 44
00100 HELSINKI 10
Phone 90-17341